

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Bezhotovostní platební instrumenty

Hana Černá

© 2011 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hana Černá

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - Sez. Ústí - Tábor

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Bezhotovostní platební instrumenty**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše zaměřená na charakteristiku a rozdělení bezhotovostních platebních instrumentů
4. Praktický příklad využití bezhotovostního platebního instrumentu
5. Závěr
6. Seznam použitých zdrojů
7. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

ANDRLE, Pavel. Dokumentární akreditiv v praxi. 2007. vyd. Praha : Grada Publishing, ISBN 978-80-247-2276

MÁČE, Miroslav. Platební styk : klasický a elektronický. 2006. vyd. Praha : Grada Publishing, ISBN 80-247-1725-5

MARVANOVÁ, M., HOUDA, M. Platební styk - platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě. 1994. vyd. Praha : Econ, ISBN 80-901627-0-3

JUDR. SCHLOSSBERGER, Otakar , ING. SOLDÁNOVÁ, Marcela. Platební styk. 2008. vyd. Praha : Bankovní institut vysoká škola, ISBN 978-80-7265-107-8

Ostatní literatura bude upřesněna v průběhu zpracování BP

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Daniela Pfeiferová**

Termín odevzdání bakalářské práce: březen 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 15. 6. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Bezhotovostní platební instrumenty" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Daniele Pfeiferové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Zároveň bych chtěla poděkovat České spořitelně a. s., Komerční bance a. s. a internetovému obchodu za poskytnutí potřebných formulářů pro zpracování praktické části této práce.

Bezhotovostní platební instrumenty

Noncash payment instruments

Souhrn

V této práci jsou uvedeny charakteristiky a rozdělení bezhotovostních platebních instrumentů. Práce je členěna do sedmi kapitol.

Nejprve jsou zde popsány výhody a nevýhody těchto instrumentů z pohledu bank, poté realizace tuzemského, zahraničního a přeshraničního platebního styku. V další části literární rešerše jsou charakterizovány jednotlivé nástroje bezhotovostního platebního styku, jako je příkaz k úhradě, příkaz k inkasu, hromadný příkaz k úhradě/inkasu, trvalý příkaz k úhradě/inkasu. Na tuto problematiku je navázáno hladkým platem, šekem, směnkou, dokumentárním inkasem a dokumentárním akreditivem. Využití bankovní záruky a vybraných instrumentů je popsáno na praktickém případu. V přílohách jsou vyobrazeny schémata vybraných instrumentů a také formuláře používané v praxi.

Summary

Characteristics and the division of noncash payment instruments are stated in this thesis (write/up). The thesis is divided into 7 chapters.

First of all are described advantages and disadvantages of these instruments from the point of view of banks, after it realization (execution) of internal, foreign and cross border system of payment. Individual instruments of noncash system of payment as order for remittance, order for collection, standing order for remittance/collection are characterized in further part of literary recherche (search). These problems are followed with payment for cash, cheque, draft, documentary collection and documentary letter of credit. The usage of a bank guarantee and chosen instruments is described on a practical case. Schematics of chosen instruments and also forms used in working experience are pictured in enclosures.

Klíčová slova: bezhotovostní platební styk, realizace platebního styku, příkaz k úhradě, příkaz k inkasu, hladký plat, šek, směnka, dokumentární inkaso, dokumentární akreditiv, bankovní záruka.

Keywords: noncash payment system, realization of payment system, order for remittance, order for collection, payment for cash, cheque, draft, documentary collection, documentary letter of credit, bank guarantee.

Obsah:

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
3	Literární rešerše zaměřená na charakteristiku a rozdělení bezhotovostních platebních instrumentů	12
3.1	Bezhotovostní platební styk.....	12
3.1.1	Výhody a nevýhody z pohledu bank.....	12
3.2	Realizace platebního styku	12
3.2.1	Tuzemský platební styk	12
3.2.2	Zahraníční platební styk.....	13
3.2.3	Přeshraníční platební styk.....	13
3.3	Nástroje	14
3.3.1	Příkaz k úhradě	14
3.3.2	Příkaz k inkasu.....	16
3.3.3	Hromadný příkaz k úhradě/inkasu	17
3.3.4	Trvalý příkaz k úhradě/inkasu	17
3.3.5	Payment order	18
3.3.6	Šek	20
3.3.7	Směnka.....	21
3.3.7.1	Směnka cizí.....	22
3.3.7.2	Směnka vlastní.....	24
3.3.8	Dokumentární inkaso (D/C).....	24
3.3.8.1	Obecná pravidla	25
3.3.8.2	Sjednání inkasních podmínek	25
3.3.8.3	Podstatné náležitosti	26
3.3.8.4	Předložení dokumentů	26
3.3.8.5	Druhy dokumentárních inkas.....	27
3.3.9	Dokumentární akreditiv (L/C)	27
3.3.9.1	Právní úprava	28
3.3.9.2	Pravidla při zpracování	28
3.3.9.3	Výhody.....	29
3.3.9.4	Nevýhody.....	29
3.3.9.5	Vybrané druhy dokumentárních akreditivů	29

3.4	Bankovní záruka	31
3.4.1.1	Použití	31
3.4.1.2	Druhy bankovních záruk.....	31
3.4.1.3	Zpracování bankovních záruk.....	33
4	Praktický příklad využití bezhotovostního platebního instrumentu	34
4.1	Charakteristika výrobce domácích spotřebičů a spotřebičů k profesionálnímu použití Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH.....	35
4.2	Charakteristika internetového obchodu EG, s. r. o.	36
4.3	Časový harmonogram transakce	37
4.4	Objednávka na spotřebiče	38
4.5	Bankovní záruka vystavená německou bankou Deutsche Postbank AG ve prospěch české firmy EG, s. r. o.	39
4.6	Platební příkaz firmy EG, s. r. o. České spořitelně, a. s. k zaplacení akontace ve výši 27 000 EUR ve prospěch firmy Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH.....	40
4.7	Odeslání výrobků německou firmou Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH, žádost o obstarání dokumentárního inkasa a inkasní příkaz	41
4.8	Výrobky obdrženy na expediční sklad.....	45
4.9	Avízo České spořitelny, a. s. pro tuzemskou firmu EG, s. r. o.....	46
4.10	Tuzemská firma předkládá své bance platební příkaz	47
4.11	Tuzemská firma hradí zbývající částku platebním příkazem	48
4.12	Celkové náklady	49
5	Závěr	50
6	Seznam použitých zdrojů.....	52
7	Přílohy.....	53

1 Úvod

Vztahy českých firem se zahraničními sítí nejen kvůli rostoucí modernizaci, ale i celkovému rozvoji zemí, pomineme-li současnou krizi, která nejednomu z obchodníků i výrobců komplikuje situaci na trhu.

Proto je třeba znát instrumenty, které lze použít při nákupu statků a služeb. Jedná se totiž o nejjednodušší a nejbezpečnější způsoby úhrady - převodu peněz z účtu na účet za předpokladu, že jsou dodržena veškerá stanovená pravidla. Je důležité poukázat na značné výhody při použití bezhotovostních platebních instrumentů, ale demonstrovat i určitá úskalí, která mohou při jejich praktickém využití nastat.

Při obchodování se zahraničním dodavatelem či odběratelem je důležité dobře zvolit vhodný nástroj. Špatná volba s sebou nese závažná rizika, která mohou skončit nepřevzetím a nezaplacením dodávky. Náklady poté vystoupají do závratných částek. Při sjednávání zahraničního, ale i tuzemského kontraktu musí oba partneři (prodávající i kupující) souhlasit s dohodnutými podmínkami v kupní smlouvě, jinak nelze kontrakt uzavřít (někdy je i za potřebí udělat ústupek v méně důležité věci k získání té důležitější).

Při celkové analýze obchodního partnera, i když jej dobře známe, je nutné brát v úvahu i politickou a ekonomickou situaci jeho země. Společnosti musí také počítat s okolnostmi, které nelze předem předvídat, např. živelné katastrofy či povstalecké nepokoje. To vše může zahraniční obchodování ovlivnit či na určitou dobu značně omezit. Dovážet výrobky či služby do ekonomicky slabé a politicky nestabilní země, přitom požadovat úhradu celé částky hladkou platbou bez jištění bankovní zárukou, je téměř pošetilost. Pokud by byl závazek v tomto případě v plné výši uhrazen, jednalo by se spíše o zázrak než o dobře sjednaný obchod.

Naopak, při sjednávání kontraktu s obchodním partnerem, který je dobře znám, doposud během obchodování nenastaly žádné obtíže, ekonomická a hospodářská situace jeho země je dobrá, není nutné volit závazkový instrument platby jako např. dokumentární akreditiv, neboť zde účastníci zaplatí nemalé finanční poplatky bankám.

2 Cíl práce a metodika

Cílem této práce byl popis a charakteristika vybraných platebních instrumentů. Dílčím cílem praktické části bylo navrhnout vhodný platební instrument pro konkrétní transakci, podle požadovaných kritérií (jakými jsou cena, rychlost dodávky, provedení, pracnost sjednání kontraktu a dostupnost), v rámci literární rešerše nastudovat příslušné bezhotovostní platební instrumenty a navrhnout vhodný zajišťovací instrument pro bezhotovostní transakci.

Práce byla zpracována metodou komparace a kompilace poznatků ze zdrojů v seznamu. V praktické části byla zvolena transakce mezi tuzemskou firmou (Internetový obchod EG, s. r. o.) a zahraničním výrobcem domácích spotřebičů (Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH). Je zde vylíčeno, jak probíhá v praxi nákup výrobků ze zahraničí pomocí úhrady dokumentárního inkasa, hladké platby a bankovní záruky. Tyto instrumenty byly zvoleny proto, protože obchodní partneři spolu neobchodují pravidelně každý měsíc, ale znají se, proto nebyla potřeba použít dokumentární akreditiv.

3 Literární rešerše zaměřená na charakteristiku a rozdělení bezhotovostních platebních instrumentů

3.1 Bezhotovostní platební styk

Bezhotovostní platební styk je moderní forma platebního styku, která je používána na celém světě. Tento způsob plateb je vhodný zejména pro vyšší částky. Klient dá příkaz své bance k tomu, aby z jeho účtu uhradila příslušnou částku ve prospěch účtu jím zvolené osoby či instituce. Banka odúčtuje z účtu plátce (příkazce) požadovanou částku a zúčtuje ji ve prospěch příjemce. Jediný způsob, kdy lze odebrat peněžní prostředky z majitelova účtu bez jeho souhlasu je jen na základě zákona, např. rozhodnutí soudu či správního orgánu.

3.1.1 Výhody a nevýhody z pohledu bank

Výhody bezhotovostního platebního styku značně převyšují nevýhody. Například komerční banky ušetří nemalé peníze tím, že nemusí manipulovat s bankovkami a mincemi. Klesají tedy náklady na přepravu, bezpečnost a v neposlední řadě i mzdové náklady. Nevýhody lze nalézt například v zemích třetího světa, např. omezené množství služeb poskytovaných bankami (Blažek a kol., 1997).

3.2 Realizace platebního styku

3.2.1 Tuzemský platební styk

Bezhotovostní platební styk v tuzemsku je zajišťován pomocí Clearingového centra (CC), které vzniklo v roce 1992. Každá tuzemská banka musí mít veden účet u CC ČNB v korunách. Jeho prostřednictvím poté odesílá či přijímá platby od jiných bank. Schéma platby mezi českými bankami je zobrazeno v příloze II.

3.2.2 Zahraniční platební styk

Kolektiv autorů (2006) uvádí, že „pod pojmem zahraniční platební styk rozumíme pohyb hotovostních a bezhotovostních peněžních prostředků přes hranice nějaké definované měnové oblasti, zpravidla identické se státními hranicemi země“.

Aby banky mohli uspokojit veškeré požadavky svých klientů, je nutné mít devizové povolení. Tuzemské banky spolupracují se zahraničními (partnerský vztah), přičemž jsou označovány za korespondenty a mají mezi sebou korespondenční síť. Tam, kde nemá peněžní ústav sám zastoupení, otevírá účet u korespondenční banky. Aby klientem požadované operace mohli proběhnout, je zapotřebí existence účtů loro (váš účet u nás) a nostro (náš účet u vás). Pokud je banka zapojena do sítě SWIFT, postačí sdělit základní čísla a ověření. SWIFT je síť mezi bankami, která slouží pro komunikaci a neplní clearingovou funkci. Zúčtování příkazů klientů bank je stejné jako při konvenčním způsobu zpracování, tj. pomocí korespondenčních bank (Kolektiv autorů, 2006).

Machková a kol. (2010) uvádí, že „SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci) vznikla v roce 1973 v Belgii s cílem provozovat mezinárodní přenos dat mezi bankami elektronickými prostředky. Společnost byla založena podle belgických zákonů jako družstvo ve vlastnictví členských bank. V současné době se na tomto systému podílí několik tisíc bank a jejich počet neustále roste. SWIFT se tak stává nezbytným pro všechny banky, které ve své činnosti přikládají význam mezinárodnímu platebnímu styku“.

U zahraničního placení je nutné použít IBAN a BIC. IBAN je bankovní spojení platebního styku v EU a EHP (Evropský hospodářský prostor), má závaznou formu, může obsahovat až 34 znaků, formát čísla přesně určuje mezinárodní norma ISO 13616. BIC slouží k identifikaci odesílatele, příjemce a banky. Je to osmi nebo jedenáctimístný kód, který je sestaven z kódu banky, země, místa a pobočky, např. KOMBCZPP (Schlossberger, 2008). Na tuto problematiku odkazuje příloha III.

3.2.3 Přeshraniční platební styk

Od 1.11.2009 platí v ČR Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku. V § 109 jsou stanoveny lhůty pro připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele příjemce a v § 110 jsou uvedeny lhůty pro připsání peněžních prostředků na platební účet příjemce.

V § 109 je uvedeno, že pokud klient podá papírový platební příkaz, lhůta se prodlužuje o 1 den oproti elektronickému příkazu, tedy na D+2. Pokud bude zúčtování probíhat v jiné měně než CZK nebo EUR, lze sjednat lhůtu mezi uživatelem a poskytovatelem až na 4 pracovní dny (§ 109 odst. 4), přičemž akceptace platebního příkazu není započítána (§ 109 odst. 6). Pokud bude příkazce zasílat úhradu např. do Itálie (směna z CZK na EUR), částka bude připsána ve lhůtě D+1, popř. D+2 (dle § 109 odst. 6 není D započítáváno). V případě, že příjemce platby požaduje zaslání částky na účet např. ve Švýcarsku, platba bude připsána nejvýše v D+4, pokud není dohodnuto jinak, dle § 109 odst. 6 není D započítáváno (Sbírka zákonů České republiky, 2009).

3.3 Nástroje

Schlossberger (2008) uvádí, že pod pojmem nástroj platebního styku si lze představit druh instrumentu, díky kterému banky a jiné peněžní instituce realizují platební operace. Mezi současné používané instrumenty patří:

- příkaz k úhradě;
- příkaz k inkasu;
- hromadný příkaz k úhradě / inkasu;
- trvalý příkaz k úhradě / inkasu;
- payment order;
- šek;
- směnka;
- dokumentární inkaso;
- dokumentární akreditiv.

3.3.1 Příkaz k úhradě

Klient dává své bance příkaz, aby z jeho účtu odepsala zadanou částku ve prospěch uvedeného příjemce platby, viz. příloha I.

Polidar (1999) říká, že příkaz k úhradě (credit transfer, direkt credit) je příkazem plátce, aby banka odúčtovala z jeho účtu stanovenou sumu ve prospěch účtu příjemce.

V současné době se tento nástroj používá nejčastěji. Např.: platby za zboží, služby, daně, clo, bez omezení výše nebo účelu úhrady. Výhoda platby spočívá v tom, že platební příkazy

mohou být vyhotovovány s přesným datem splatnosti. Pokud příkaz k úhradě neobsahuje výše uvedené údaje, může jej banka odmítnout a vrátit zpět klientovi (Schlossberger, 2008).

Schlossberger (2008) uvádí, že obsah a náležitosti formuláře stanovuje vyhláškou č. 62/2004 Sb. Česká národní banka. Vyhláška č. 62/2004 Sb. určuje způsob provádění platebního styku mezi bankami, zúčtování na účtech u bank a technické postupy bank při opravném zúčtování.

Pokud příkazce (majitel účtu) chybně vyplní formulář, má banka právo příkaz odmítnout. Klienta poté informuje o neprovedení platby a strhává z jeho účtu symbolickou částku sloužící jako poplatek, např. 20 Kč.

Podstatné náležitosti:

- **Měna**

Pokud se na formuláři nachází pole pro tento údaj, je nutné jej vyplnit. V případě, že pole chybí (např. starší formuláře), transakce bude uskutečněna v CZK.

- **Částka**

Tento údaj musí být vyplněn zřetelně, bez škrtnání či přepisování, nerozluštitelná částka je důvodem k vrácení příkazu klientovi.

- **Podpis**

Pro kontrolu oprávněnosti disponovat peněžními prostředky na účtu využívají banky optické srovnávání podpisů uvedených na platebních příkazech s podpisy na podpisových vzorech, které se musí shodovat. Stále častěji lidé využívají elektronického bankovníctví, které je v mnoha ohledech výhodné. Podpisy jsou nahrazovány kódem (elektronický podpis), který slouží k identifikaci osoby, jež může s účtem manipulovat. Za další kontrolní prvek lze považovat například uvedení kódu, který obdrží klient formou sms zprávy.

- **Konstantní symbol**

Konstantní symbol může obsahovat až 10 míst. Skládá se ze dvou částí. Základní vyjadřuje charakter platby a proměnná charakterizuje způsob placení.

- **Bankovní spojení**

U tuzemského placení podle formátu ČNB (např. 0-1864395163/0800), u zahraničního placení podle IBAN (např. CZ95 0800 0000 0018 6739 9113).

Formuláře musí být vyplňovány modrou propisovací tužkou, odlišná barva není bankami akceptována.

Ostatní náležitosti:

Jedná se o údaje, které nemusí být vyplněny, záleží na klientovi banky, zda je uvede či ne.

- **Datum splatnosti**

Je den, kdy mají být peněžní prostředky odepsány z účtu příkazce. Pokud je tento údaj uveden, musí se jím banka řídit a platbu provést. Aby mohl být příkaz v řádném datu zpracován, je nutné jej dodat bance alespoň 1 den před splatností, obzvláště pokud je částka vyšší jak 500 000 Kč. Není-li datum splatnosti uveden, platba bude provedena následující den po doručení příkazu bance. Obvyklý tvar je DDMMRRRR, tj. D – den, M – měsíc, R – rok.

- **Variabilní symbol**

Slouží k identifikaci platby pro příjemce/plátce. Může mít až 10 znaků. Je zde uváděno např. číslo faktury apod.

- **Specifický symbol**

Jedná se o číselný údaj, který může obsahovat až 10 znaků. Slouží k další identifikaci platby.

- **Zpráva pro příjemce (tzv. AV pole)**

AV pole je určeno pro sdělení textové informace příjemci platby. Je to soubor 4 x 35 znaků.

- **Datum vystavení**

Toto datum nesmí být starší než datum splatnosti. Pokud tento případ nastane, banka vrací příkaz klientovi a současně jej informuje o neprovedení transakce.

Schlossberger (2008).

3.3.2 Příkaz k inkasu

Kolektiv autorů (2006) říká, že příkaz k inkasu lze charakterizovat jak pokyn bance k tomu, aby zprostředkovala přesun peněžních prostředků od banky plátce ve prospěch účtu výstavce inkasního příkazu.

Příkaz k inkasu nevychází z podnětu plátce, ale z podnětu příjemce platby (Máče, 2006).

Jedná se o jednoduchý platební instrument. Formulář je podobný jako u příkazu k úhradě, avšak má odlišnou barvu. Náležitosti příkazu k inkasu se shodují jako u příkazu k úhradě (Schlossberger, 2008), viz. příloha IV.

Polidar (1999) uvádí, že inkasní způsob plateb není z důvodů hospodářských a právních možný. Příjemce částky nesmí nakládat s penězi na účtu plátce bez jeho vědomí.

Předpokladem pro využití tohoto instrumentu je ujednání mezi výstavcem (příjemce platby) a plátcem platby. Nejčastější forma placení je SIPO (sdružené inkaso plateb obyvatelstva). Využití např. pro platbu za plyn, elektřinu, nájem, telefonní poplatky apod. Banka zde provádí více operací, proto je pro ni příkaz k inkasu rizikovější než například příkaz k úhradě (Schlossberger, 2008).

3.3.3 Hromadný příkaz k úhradě/inkasu

Na jednom formuláři lze nalézt více než jednu položku k úhradě. Nedoporučuje se psát na jeden formulář více než 15 položek, viz. příloha V.

Schlossberger (2008) říká, že „výhoda spočívá v tom, že na vrub jednoho účtu lze zúčtovat více operací různého charakteru (různých K-symbolů) ve prospěch různých účtů příjemců (u příkazu k úhradě), nebo naopak zúčtovat platby na vrub různých účtů plátců ve prospěch jednoho účtu příjemce“.

3.3.4 Trvalý příkaz k úhradě/inkasu

Obecná úprava je uvedena v čl. 9 Všeobecných obchodních podmínek ČNB.

Trvalé příkazy provádíme v případech:

- opakujících-se plateb v určitém termínu (např. spoření, splátka úvěru...);
- pravidelné zasílání neměnné částky stejnému příjemci platby.

Trvalý příkaz k úhradě/inkasu je výhodný jak pro banku, tak i pro klienty. Po zadání trvalého příkazu již klient nemusí myslet na povinnosti, že každý měsíc ve stejný den musí uhradit stejnou částku, banka za něj vše obstará. Po zavedení příkazu do zúčtovacího systému banka nemusí konat žádné úkony k provedení. Stačí poté jen pravidelná kontrola (Schlossberger, 2008), viz. příloha VI.

3.3.5 Payment order

= platební příkaz v zahraničním platebním styku, hladký plat (příloha VII., VIII.)

Kolektiv autorů (2006) říká, že pojem payment order vyjadřuje převod částky, která musí být uhrazena z účtu příkazce na účet adresáta platby, z banky (X) na korespondenční banku (Z), popř. třetí banku (Y).

„Hladká platba je platební příkaz do zahraničí, který zahrnuje převod částky, která má být zaplacená na účet konečného příjemce platby“ (Zuzák, 2009).

Marvanová (1995) uvádí, že „hladký plat je bezzávazkový, nedokumentární, platební instrument. O hladkém platu se mluví všude tam, kde jde o provedení platebního příkazu klienta ve prospěch jiného klienta nebo klienta jiné banky. Hladký plat se nejmenuje pro svou jednoduchost, ale proto, že neobsahuje bankovní závazek a nemá vazbu na dokumenty. Připsáním na účet beneficianta se stává hladký plat definitivním a nelze jej bez souhlasu beneficianta stornovat“.

Obchodní platby slouží k uskutečnění obchodu, přepravy..... Např. platby za zboží, služby, dopravu.... U neobchodních plateb není přímé uskutečnění obchodních operací. Např.: úhrady darů, penzí, alimentů, stipendií, dotací, výnosů z nemovitostí..... Mezinárodní obchodní komorou v Paříži nebyl dosud přijat žádný dokument upravující provádění hladkých plateb v mezinárodním platebním styku. Podmínky pro provádění mezinárodních plateb jsou k dispozici v Zákoně č. 284/2009 Sb. o platebním styku, v devizovém zákoně a Směrnici č. 97/5/ES Evropského parlamentu (Schlossberger, 2008).

Schlossberger (2008) rozděluje hladké platby dle následujících hledisek:

- A. z pohledu banky, která vykonává hladkou platbu
 - došlé hladké platby (např. úhrady ze zahraničí);
 - vyšlé hladké platby (např. úhrady do zahraničí);
- B. z pohledu banky klienta
 - došlé hladké platby (např. platby za vývoz);
 - vyšlé hladké platby (např. platby za dovoz);
- C. okamžik doručení zboží zákazníkovi
 - platby předem – akontace;
 - platby po dodání objednaného artiklu.

Mezi náležitosti hladkých plateb patří:

- název příkazce a číslo jeho účtu;
- částka v cizí měně;
- název cizí měny v kódu ISO;
- příjemce úhrady (název, adresa, číslo účtu.....);
- jméno a adresa peněžního ústavu příjemce;
- informace o poplatcích (kdo nese bankovní výlohy);
- účel platby;
- podpisy klienta.

Důležité je, aby příkazce označil, kdo bude hradit výlohy spojené s realizací platby. Výlohy nesou označení OUR, BEN a SHA.

OUR – příkazce hradí veškeré výlohy (jak své banky, tak i banky příjemce)

BEN – příjemce hradí veškeré výlohy (jak své banky, tak i banky příkazce)

SHA – příkazce i příjemce hradí výlohy každý své banky

Polidar (1999) uvádí, že pokud je úhrada úspěšně provedena, banka si účtuje procentní poplatek za zprostředkování, např. ve výši 0,5 %. Pokud je částka příliš nízká, nejsou pokryty veškeré náklady banky vynaložené na realizaci platby. V takové případě bývají určeny minimální finanční obnosy peněz, jenž jsou nutné na úhradu nákladů spojených s jednou úhradou platby. Naopak, pokud příkazce hradí např. částku 100 či 500 tis. EUR, náklady banky jsou totožné jako u malé částky. Proto některé banky vymezí i maximální poplatek za realizaci. Chce-li plátce, aby jeho úhrada byla provedena úspěšně, musí počítat i s těmito poplatky.

Zpracování payment order trvá přibližně 1 až 4 dní. Výpis z účtu, jež klient obdrží, jej informuje o provedení platby. Některé banky, které mají omezený rozsah poskytovaných služeb, provádí platby do zahraničí pomocí jiných peněžních ústavů. Tento způsob platby je vhodný pro obchodní partnery, kteří se znají velmi dobře nebo si vzájemně důvěřují. Značnou výhodu zde má kupující, neboť dodané zboží si může prohlédnout, ověřit kvalitu i kvantitu, teprve poté uhradí sjednanou částku. Banka zde nevstupuje do žádného rizika, proto hladká platba není příliš drahá. V případě, že obchodujeme s neznámým partnerem, použití hladkého platu je velký risk, neboť nemáme jistotu, zda dovozce uhradí cenu zboží.

Lze použít také akontaci (= platba předem), kdy prodávající odešle zboží až po obdržení této částky, která ve většině případů činí cca 10-15 % z celkové ceny zboží (samozřejmě záleží na dohodě mezi prodávajícím a kupujícím). Použití akontace však vzbuzuje nedůvěru u obchodních partnerů (Schlossberger, 2008).

3.3.6 Šek

Švarcová (2003/2004) říká, že vydávání a používání šeků se řídí dle zákona č. 191/1950 Sb. Jedná se o klasický instrument platebního styku.

Šek je cenný papír, který obsahuje bezpodmínečný příkaz majitele, který přikazuje bance, aby předkladateli šeku vyplatila částku na něm uvedenou (Schlossberger, 2008).

V současné době je tendence používání šeku spíše nahrazovat jinými instrumenty, jako např. platebními kartami.

Šek je vhodné použít v případech, kdy:

- není uvedeno číslo účtu příjemce;
- bankovní propojení není dostatečné;
- platba má mít formu diskrétní povahy.

Marvanová (1995) uvádí tyto podstatné náležitosti:

Ženevská oblast

- písemná forma;
- jeden jazyk;
- v textu označení slovem šek;
- příkaz bezpodmínečně zaplatit;
- jméno plátce;
- místo placení;
- datum vystavení;
- místo vystavení;
- podpis výstavce.

Anglosaská oblast (Anglie, S. Irsko, USA)

- příkaz bezpodmínečně zaplatit;
- částka;
- jméno plátce;
- místo platby;
- podpis výstavce.

Marvanová (1995) uvádí tyto odlišnosti oblastí:

Ženevská oblast

- šek je vydaný a splatný ve stejném státě, platí lhůta 8 dnů;
- šek je vydaný v jednom státě, splatný ve druhém státě stejného světadílu, platí lhůta 20 dnů;
- šek je vydaný v zemi jednoho světadílu a splatný v zemi jiného světadílu, platí lhůta 70 dnů.

Anglosaská oblast

- uznává pouze tzv. rozumný čas (reasonable time), který je v praxi vykládán jako 90 dnů, pokud není stanoveno jinak.

3.3.7 Směnka

Jedná se o cenný papír, jenž lze použít k získání/poskytnutí úvěru nebo jako platební prostředek, viz. příloha IX.

Směnka vyjadřuje bezpodmínečný závazek dlužníka zaplatit majiteli směnky dlužnou částku, a to v ten den a místě na ní uvedeném. Směnka je cenným papírem abstraktním. Je tedy platná bez ohledu na důvod, jenž vedl k jeho vystavení.

„Směnka je cenný papír vystavený na řad, obsahující směnečné náležitosti přesně stanovené zákonem. Neobsahuje-li tento papír všechny předepsané náležitosti, nemůže se jednat o směnku“ (Marvanová, 1995).

„Směnka je listina obsahující zákonem předepsané náležitosti, ze které jejímu právoplatnému majiteli vyplývá právo na zaplacení peněžní pohledávky zde uvedené, kterou má vůči tomu, kdo na tuto listinu napsal své závazkové prohlášení a podepsal se pod ně“ (Polidar, 1999).

Historie směnky

Směnku vynalezli obchodníci v Itálii již ve 12. století. Obchodník, který cestoval mezi jednotlivými městy, musel mít velkou finanční hotovost. V případě oloupení již nedostal své peníze zpět. Řešením byl písemný slib, předchůdce dnešní směnky.

V 18. století nastal největší rozmach, neboť vznikl celosvětový obchodní trh. Směnečné právo se stalo mezinárodní dne 7. června 1930 v Ženevě, neboť zde byla přijata tzv. Ženevská konvence. V ČR byl přijat dne 20. prosince 1950 Zákon č. 191 směnečný a šekový.

3.3.7.1 Směnka cizí

Podstatné náležitosti:

- označení, že se jedná o směnku, v souvislém textu listiny;
- bezpodmínečný příkaz zaplatit;
- jméno dlužníka (= směnečník);
- splatnost;
- údaj místa, kde má být placeno;
- jméno věřitele;
- datum a místo vystavení směnky;
- podpis výstavce.

Akceptace směnky

Směnka je splatná až po akceptaci (přijetí) dlužníka. Směnečník se po podpisu směnky v její levé části zavazuje, že dlužnou částku uhradí ve stanoveném čase a místě. Není nutné uvést slovo akcept (akceptuji, přijímám), postačí pouze podpis dlužníka. Akcept musí být bezvýhradný, ale může jej směnečník snížit jen na určitou část směnečného obnosu.

Směnečné rukojemství

K zaplacení směnky za dlužníka se může zaručit i třetí osoba. V případech, kdy si věřitel není jistý jeho platební schopností, může požádat směnečníka, aby jako třetí osoba ručila banka. V tomto případě již existuje téměř 100 % jistota, že směnka bude zaplacená. Ručit však může fyzická i právnická osoba. Po akceptaci dlužníka uvede ručící osoba Per aval za akceptanta či Jako aval za pana XY. Pokud akceptant neuhradí dlužnou částku, musí ji uhradit avalista, např. banka.

Zaplacení směnky

Ten, kdo v den splatnosti směnky zaplatí celou směnečnou sumu, přestává být dlužníkem.

Nezaplacená směnka

Pokud dlužník nezaplatí směnku, vystavuje se důsledkům, jako je např. exekuce, vyrovnání či bankrot. Majitel směnky zřídí tzv. protest proti neplacení do 2 následujících dnů (pokud již není zřízena doložka Bez protestu). Pokud tuto lhůtu zmešká, ztrácí nárok proti indosantům a ostatním nepřímým dlužníkům.

Doložka bez protestu

Pokud je tato doložka uvedena, dlužník tím prohlašuje, že za směnku ručí i pokud nebude protest zřízen. Velká výhoda spočívá v tom, že majitel směnky ušetří peníze a čas za zřízení protestu.

Blankosměnka

Blankosměnka je směnka, na níž zůstaly nevyplněny podstatné náležitosti, např. datum, směnečná suma....., obsahuje tedy pouze podpisy akceptanta a výstavce. Tento typ nalezneme především v bankovním sektoru, kde souží ke krytí úvěrů. V případě neplacení si banka veškeré údaje sama vyplní a poté předloží dlužníkovi. Pokud dlužník neuhradí svůj závazek, jde celá věc k soudu.

Allonge

Vlastník směnky může převést své vlastnictví na jinou osobu či firmu, tzv. indosamentem (rubopisem). Indosament na směnku píše první majitel.

Rektasměnka

Výstavce či akceptant si nepřejí, aby se směnkou mohlo obchodovat, např. příbuzenské důvody. Je tedy nutné do textu uvést „nikoliv na řad“ a tím se zamezí její indosovatelnost (převoditelnost).

Amortizace

Pokud je směnka zničena či ztracena, lze podat návrh na umoření směnky u Okresního soudu. Soudu je třeba před zahájením umořovacího řízení předložit dostatečné důkazy o tom, že směnka byla vystavena. Soud, podle Zákona o umořování listin, po uplynutí zákonné lhůty vydá umořovací usnesení, které je pak plnocennou náhradou směnky.

„V náhradní listině směnečné je potom v textu uvedeno: Za tuto druhou směnku, první není, první se ztratila, zaplaťte. Ten, kdo o amortizaci žádá, nese soudní náklady na vydání náhradní směnky“ (Nejepínský, 1992).

Indosament

= převod vlastnictví

Majitel (indosant) převede směnku novému majiteli (indosatář) zápisem na její rub, např.: Za nás na řad firmy XY. Připojí poté datum a vlastnoruční podpis.

3.3.7.2 Směnka vlastní

Je příslib, že dlužník zaplatí dlužnou částku věřiteli. V textu se uvádí např. slovo zaplatím.

Podstatné náležitosti:

- označení, že jde o směnku, v souvislém textu listiny;
- bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžní sumu;
- den splatnosti směnky;
- místo, kde má být směnka zaplacená;
- identifikační údaje smluvních stran;
- datum a místo vystavení směnky;
- podpis výstavce.

Nejepínský (1992), Polidar (1999).

3.3.8 Dokumentární inkaso (D/C)

„Dokumentární inkaso je rozšířeným způsobem placení používaným v mezinárodním platebním styku při vývozu a dovozu zboží. Je to platební forma, při níž dává vývozce podnět k platbě a zboží je vydáno dovozci, jestliže splní sjednanou platební podmínku (inkasní úkon). Podle Jednotných pravidel pro inkasa vydaných Mezinárodní obchodní komorou jde o formu platebního styku s cizinou, při které vydání dokumentů je bankou podmíněno zaplacením, akceptací směnky nebo provedením jiného inkasního úkonu“ (Polidar, 1999).

Dokumentární inkaso lze popsat jako dokumentární bezzávazkový platební nástroj. Banka zprostředkovává operace jen na žádost klienta, D/C je tedy závazek odběratele. Dokumentární inkaso provede banka jen dle předloženého příkazu svého zákazníka. Zajistí vydání potřebných dokladů, které jsou nezbytné při nakládání se zbožím, pouze v případě uhrazení uvedené částky.

Mezi účastníky patří prodávající, banka prodávajícího, kupující, banka kupujícího. Dodavatel dává své bance příkaz, aby vyinkasovala od kupujícího určitou peněžní částku a předala mu dokumenty. Odběratel tedy neobdrží zasílané dokumenty dříve, než splní podmínky inkasa. Nedoporučuje se tento instrument používat do zemí, kde jsou nestabilní politické poměry a hospodářská situace. Schéma dokumentárního inkasa zobrazuje příloha X.

Dokumentární inkaso je upraveno Zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, Zákonem o bankách č. 21/1992 Sb., a Zákonem č. 191/1950 Sb., směnečným a šekovým, v případě použití směnek.

„U dokumentárního inkasa exportér podstupuje riziko neodebrání zboží a nezaplacení. Nicméně lze prostřednictvím dispozičních dokumentů, resp. legitimačních kdy je příjemcem zboží třetí strana (banka) zajistit, aby si exportér ponechal kontrolu nad zbožím až do zaplacením kupní ceny (D/P), resp. do uznání platebního dluhu formou akceptace směnky“ (Andrle, 2007).

3.3.8.1 Obecná pravidla

- banka není odpovědná za neuskutečnění;
- banka odpovídá pouze za předložené dokumenty (neodpovídá za kvalitu či jakost zboží);
- závazný je pouze příkaz D/C;
- příkazce inkasa hradí veškeré náklady a poplatky s tím spojené (pokud není uvedeno jinak);
- odběratel obdrží zboží až po splnění všech inkasních podmínek;
- po shledání, že zboží neodpovídá dohodnutým parametrům, nemůže odběratel požadovat zrušení platby;
- banka nekontroluje pravost podpisů a řídí se instrukcemi od dodavatelů.

3.3.8.2 Sjednání inkasních podmínek

Dodavatel po přípravě zboží k odeslání kontaktuje svou banku a požádá ji o obstarání dokumentárního inkasa. Poté ji předá potřebné dokumenty (např. faktura, dodací list.....). Banka příkazce vše odešle inkasní bance. Jakoukoliv změnu, např. inkasní částky předává inkasní bance pouze banka vysílající.

3.3.8.3 Podstatné náležitosti

- identifikační údaje prodávajícího;
- identifikační údaje kupujícího;
- místo a datum vystavení inkasního příkazu;
- identifikační údaje banky;
- finanční obnos a měna;
- termín a forma plnění;
- zasílané dokumenty;
- popis zboží;
- informace, kdo hradí náklady spojené s provedením inkasních operací;
- pokyny při případném neuhrazení;
- identifikační údaje zástupce dodavatelské firmy;
- pokyny pro manipulaci se směnkou;
- podpis příkazce.

3.3.8.4 Předložení dokumentů

Inkasní banka sděluje avízem svému klientovi podmínky vydání zaslaných dokumentů. Poté co odběratel zaplatí (akceptuje směnku), vydá mu inkasní banka dokumentaci. Inkasní částka je poté připsána na účet banky vysílací, poté i k příkazci. I v případě, že je směnka akceptována, zůstává většinou u banky do té doby, dokud není předložena dlužníkovi k úhradě.

3.3.8.5 Druhy dokumentárních inkas

A. Podle typu předkládaných dokumentů

- dokumentární;
- směnečné;

B. Podle inkasních podmínek

- dokumenty proti placení;
- dokumenty proti přijetí;
- dokumenty proti jiným podmínkám;
- dokumenty proti částečnému platu a akceptaci směnky;
- dokumenty proti vystavení bankovní záruky;
- dokumenty proti potvrzení o převzetí dokumentů nebo proti závazku odběratele na odloženém placení;
- dokumenty proti výměně za jiné dokumenty;

C. Podle způsobu zpracování

- přímé;
- nepřímé.

Schlossberger (2008), Kolektiv autorů (2006), Marvanová (1995), Andrlé (2007), Máče (2006).

3.3.9 Dokumentární akreditiv (L/C)

Kolektiv autorů (2006) říká, že „dokumentární akreditiv (documentary credit, letter of credit) je písemný závazek banky vystavený na základě žádosti jejího klienta (příkazce, kupujícího), že poskytne třetí osobě nebo na její řad (pověřenému, beneficiantovi, prodávajícímu) určitou platbu, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky“.

„Podle Jednotných pravidel se pod pojmem dokumentární akreditiv rozumí jakékoliv ujednání, jakkoliv pojmenované nebo napsané, kterým banka (vystavující banka) jednající na žádost zákazníka (žadatele o akreditiv) a v souladu s jeho příkazy má provést plat třetí straně (beneficiantovi) nebo na její (jeho) řad, anebo zaplatit, akceptovat nebo negociovat směnky (traty) vystavené beneficiantem, nebo jinou banku zmocňuje, aby takové platby byly

provedeny, směnky byly proplaceny, akceptovány či negociovány (odkoupěny) jinou bankou proti stanoveným dokumentům, a to za předpokladu, že podmínky akreditivu jsou splněny“ (Polidar, 1999).

Je dokumentární bezzávazkový platební instrument využívaný především při koupi nebo prodeji zboží. Banka odběratele se písemně zavazuje, že pokud třetí osoba splní veškeré sjednané akreditivní podmínky, poskytne jí úhradu, např. dodané zboží, služby.... Dodavatel má jistotu, že pokud budou splněny všechny podmínky akreditivu, dostane zapláceno, a to bez ohledu na platební schopnost odběratele. Účastníky jsou příkazce, banka příkazce, banka příjemce a příjemce. Průběh dokumentárního akreditivu je uveden v příloze XII.

3.3.9.1 Právní úprava

Dokumentární akreditiv je v České republice upravován obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., dále poté Zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, Zákonem směnečným a šekovým č. 191/1950 Sb. Mezinárodní obchodní komora v Paříži uveřejnila Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy UPC (v dnešní době UPC 500) a Jednotná pravidla pro mezibankovní úhrady dokumentárního akreditivu.

3.3.9.2 Pravidla při zpracování

Banka odpovídá za:

- smlouvy musí sepsány v písemné formě;
- banka je zavázána jen zněním dokumentárního akreditivu (nikoliv ujednáním odběratele a dodavatele);
- bez souhlasu všech oprávněných stran nemůže banka neodvolatelný akreditiv odvolat, zrušit nebo změnit;
- banka kontroluje předložené dokumenty (nikoliv zboží nebo služby);
- banka příjemce nemusí vždy akceptovat jeho žádost o převedení dokumentárního akreditivu;
- L/C lze převést jen tehdy, pokud jej ověřila vystavující banka jako převoditelný.

Banka neodpovídá za:

- pravost předkládaných listin;
- kvalitu zboží;
- transport a pojištění zboží;
- ztrátu či poškození zboží, listin....;
- opoždění např. swiftových dokladů;
- opoždění ze zásahů úřadů, živelných katastrof...;
- neprovedení příkazů jiným peněžním ústavem.

3.3.9.3 Výhody

- dodavatel nemá pohledávku za odběratelem, nýbrž za bankou;
- u potvrzeného dokumentárního akreditivu má dodavatel pohledávku jak za bankou vystavující, tak i potvrzující;
- pokud prodávající splní všechny sjednané podmínky, má zaručenou úhradu částky od banky;
- odběratel může požadovat nižší cenu.

3.3.9.4 Nevýhody

- zpracování není jednoduché;
- změna lze provést jen se souhlasem všech stran;
- vyšší poplatky bankám;
- výhody akreditivu mohou být znehodnoceny při špatně sjednaných podmínkách.

3.3.9.5 Vybrané druhy dokumentárních akreditivů

Akreditiv odvolatelný

Máče (2006) uvádí, že „odvolatelný akreditiv nepředstavuje kvalitní zajištění pohledávky. Příkazce může akreditivní podmínky kdykoli změnit nebo celý dokumentární akreditiv zrušit bez souhlasu příjemce“.

Akreditiv neodvolatelný

Lze zrušit či změnit jen se souhlasem všech zúčastněných stran (prodávajícího i kupujícího). Pokud není uvedeno, jedná se vždy o akreditiv neodvolatelný, viz. příloha XI.

Potvrzený dokumentární akreditiv

Na základě příkazu dodavatele potvrzuje banka odběratele dokumentární akreditiv.

Avizovaný dokumentární akreditiv

Banka nevstupuje do žádného závazku, dodavateli pouze oznámí podmínky akreditivu.

Revolvingový akreditiv

V době platnosti akreditivu se stanovená částka obnovuje až do vyčerpání celkové částky. V dokumentárním akreditivu musí být uvedena celková výše základní částky, počet obrátek, celková částka, podmínky a charakter revolvingu.

Převoditelný akreditiv

Schlossberger (2008) uvádí, že „tento akreditiv je zpravidla otevřen ve prospěch zprostředkovatele obchodu (oficiálního distributora apod.), který žádá banku o převedení akreditivu (nebo jeho části) na dalšího příjemce. Výhodou pro zprostředkovatele je to, že nemusí vázat finanční prostředky při převedení daného konkrétního akreditivu. Nevýhodou je, že musí být dokumentární akreditiv vždy otevřen jako převoditelný“.

Rembusní akreditiv

Jedná se o dokumentární akreditiv, kdy banka prodávajícího akceptuje směnku vystavenou na ni prodávajícím. Výhoda spočívá v tom, že příjemce obdrží sjednanou částku ihned, ale příkazce uhradí závazek až v době sjednané na směnce.

Akreditiv s červenou nebo zelenou doložkou

Příjemce má možnost získat určité procento z celkové částky předem, jako zálohu. Tento druh se používá velice zřídka. Pokud nejsou splněny podmínky akreditivu a záloha není vrácena příjemcem, částku hradí avizující (potvrzující) banka.

Stand-by akreditiv

Marvanová (1995) říká, že „stand-by akreditiv je závazkový, nedokumentární, zajišťovací instrument. Je to vlastně záruka ve formě akreditivu, tzn. že její uplatnění (čerpání) je vázáno na předložení dokumentů“.

Máče (2006), Marvanová (1995), Schlossberger (2008).

3.4 Bankovní záruka

„Bankovní záruka je závazkový, dokumentární nebo nedokumentární zajišťovací instrument. Oproti akreditivům představuje levnější prostředek zajištění“ (Marvanová, 1995).

Banka se písemně zavazuje, že uhradí sjednanou částku v případě, že její klient nebude plnit svůj závazek, např. nezaplatí za zboží, služby..... Bankovní záruka se řídí Obchodním zákoníkem a Zákonem o bankách.

Kolektiv autorů (2006) říká, že „bankovní záruka je neodvolatelný písemný závazek banky zaplatit určenou sumu peněz v případě nedodržení podmínek kontraktu dodavatelem nebo nezaplacení zboží a služeb odběratelem“. Jedná se o zvláštní druh ručení, neboť ji můžeme použít k zajištění jakéhokoliv rizika. Mezi účastníky patří dlužník, banka dlužníka, banka věřitele a věřitel.

3.4.1.1 Použití

Ve prospěch dodavatele

Pokud odběratel nedodrží sjednané podmínky, uhradí banka dodavateli sjednanou finanční náhradu.

Ve prospěch odběratele

Pokud dodavatel nesplní své závazky, banka uhradí odběrateli sjednanou finanční náhradu.

3.4.1.2 Druhy bankovních záruk

Dle typu

a) platební

Pokud odběratel neuhradí dodavateli nebo jinému příjemci své závazky, uhradí je za něj banka odběratele.

b) neplatební

Schlossberger (2008) říká, že „neplatební záruka, též záruka za nepeněžitě plnění je charakteristická tím, že zpravidla banka dodavatele se zavazuje zaplatit na výzvu a bez námitek. Velmi často je podmínka vyplatitelnosti dána ještě předložením konkrétního dokumentu ve snaze snížit riziko neoprávněného uplatnění ze strany odběratele“.

Dle druhu:

- a) aval směnek

Nalezneme jej přímo na směnce. Jedná se o prohlášení, ve kterém avalista (ten kdo ručí) je povinen na výzvu majitele poskytnout plnění.

- b) záruka za zaplacení směnek

V textu bankovní záruky je uvedena konkrétní záruka.

- c) záruka za zaplacení leasingových splátek

Je obdoba záruky za zaplacení směnek, v praxi je často nahrazována stand by akreditivem. V záruční listině nalezneme odkaz na leasingovou smlouvu.

- d) záruka za zaplacení zboží

Patří mezi charakteristické záruky.

Dle neplatebních záruk:

- a) vadium

Touto zárukou sděluje dodavatel svému obchodnímu partnerovi, že se jedná o závaznou nabídku. Prodávající je ochoten podepsat kontrakt, jakmile je znám výsledek výběrového řízení.

- b) záruka za dobré provedení kontraktu

Lze ji chápat jako prostředek k zajištění řádného plnění podmínek, ke kterým se dodavatel zavázal. Platnost obvykle nastává ihned po skončení platnosti vadia.

- c) záruka za vrácení akontace

Odběratel tuto záruku vyžaduje v případě, že dodavatel požadoval předem částečnou platbu. Obvyklá výše akontace se pohybuje mezi 5 – 30 % hodnoty dodávky.

Dle ručící banky:

- a) přímé

Jsou to takové záruky, které vystavil příkazce.

- b) nepřímé

Schlossberger (2008) říká, že „nepřímé bankovní záruky též protizáruky, které jsou vystaveny na základě požadavku příkazce ve prospěch banky příjemce. Banka příjemce na základě

této protizáruky vystaví svou záruku ve prospěch příjemce. Jedná se o dvě bankovní záruky nezávislé na sobě. Příjemce (dodavatel nebo odběratel) má na rozdíl od potvrzené záruky pohledávky pouze vůči své bance, která záruky vystavila. Protizáruky jsou obvyklé zejména v zemích Středního a Dálného východu, Latinské Ameriky a také jihovýchodní Asie“.

3.4.1.3 Zpracování bankovních záruk

Vystavení

Banka se písemně zavazuje, že vystaví bankovní záruku ve prospěch svého klienta. Pokud nesplní své závazky uvedené ve smlouvě se svým partnerem, uhradí výši sjednané záruky za něj.

Změna

Není příliš obvyklé bankovní záruky měnit.

Čerpání

Banka realizuje bankovní záruku v případě, že k tomu byla písemně vyzvána.

Zánik

- plným uplatněním;
- uplynutím doby, na kterou byla sjednána;
- prohlášením příjemce.

Schlossberger (2008), Kolektiv autorů (2006), Marvanová (1995), Máče (2006).

4 Praktický příklad využití bezhotovostního platebního instrumentu

V této části práce je podrobně popisován praktický příklad obchodu mezi tuzemskou firmou EG s. r. o. a zahraniční firmou Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH. Oba partneři se spolu navzájem znají cca 3 roky, ale neobchodují spolu pravidelně každý měsíc. V minulých kontraktech nenastaly žádné komplikace, společnosti své závazky i pohledávky plnily, dle sjednané kupní smlouvy.

Identifikační údaje obou smluvních stran jsou pozměněny z důvodu ochrany osobních dat. V rámci utajení jsou uvedena čísla účtů a swiftová adresa smyšlená. Kupní smlouva je uvedena v příloze XIII, byla zpracována dle § 409 obchodního zákoníku a s vzory vnitropodnikových smluv.

4.1 Charakteristika výrobce domácích spotřebičů a spotřebičů k profesionálnímu použití Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH

Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH se řadí mezi významné světové společnosti v oblastech prodeje domácích spotřebičů a spotřebičů k odbornému využití. Produkty své výroby distribuuje již do více než 150 zemích světa, přičemž celkový součet prodaných výrobků přesahuje 40 milionů kusů. Jeho doménou je stále účelnější inovace výrobků založená na preferencích a přáních koncových zákazníků. Návrhy a plány novinek vytváří s ohledem na životní prostředí. Analyzuje se například spotřeba energie, znečišťování ovzduší a především celkový dopad na ekosystémy. Společnost usiluje o přizpůsobení svých cílů s cíli spotřebitele. Design má za úkol vzbudit v zájemci emoce a zájem. Společnost vyrábí a distribuuje zejména chladničky, myčky, pračky, sporáky, trouby a vysavače.

4.2 Charakteristika internetového obchodu EG, s. r. o.

Internetový obchod EG, s. r. o. se zabývá prodejem spotřebičů do domácnosti, výrobků na zahradu a hobby, hraček pro děti na zahradu, televizí, satelitů, audií, videí, fotoaparátů, kamer, espres, GPS navigací, mobilů pro seniory atd. Veškerý nabízený sortiment je přehledně rozdělen do kategorií na internetových stránkách, kde je uvedena především dostupnost, cena a technický popis.

Jako přednost lze považovat krátkou dobu dodání (cca 2-4 dny) u zboží, které je skladem. V případě dostupnosti na dotaz bývá doba doručení zákazníkovi sdělena individuálně. V případě doručení na Slovensko se doba dodání prodlužuje o 1 či 2 dny. Doplňující technické informace nejsou sdělovány klientům po telefonu, neboť dotazované údaje jsou zjišťovány v dostupných materiálech a konzultovány s výrobcem, popř. dodavateli.

V kamenném obchodu v Táboře jsou zákazníkům k dispozici pracovníci, kteří jim rádi pomohou s výběrem, financováním, bližšími informacemi o značkách, osobními zkušenostmi s výrobky či profesionálním vyřízením reklamace. Je zde také možnost zapojení myčky, sporáku, pračky či montáž televize a satelitního kompletu.

Objednané výrobky lze zaslat přepravními společnostmi, s kterými EG, s. r. o. spolupracuje nebo Českou poštou. Pokud si přeje zákazník objednaný výrobek převzít osobně, je možné v Táboře, po dohodě i v Benešově u Prahy, Českých Budějovicích a Praze 9. Doručení s výpomocí do bytu je možné jen na Benešovsku a Táborsku, ovšem odvoz starého spotřebiče realizuje firma po celé České republice.

Úhradu lze provést v hotovosti při převzetí, převodem na účet či na splátky u společnosti Home Credit.

4.3 Časový harmonogram transakce

24.01.2011	Zaslaná objednávka č. 2011-0036 zahraničnímu dodavateli.
01.02.2011	Uzavření kontraktu – kupní smlouva (viz. příloha XIII.)
02.02.2011	Vystavení bankovní záruky německou bankou Deutsche Postbank AG ve prospěch české firmy EG, s. r. o.
17.03.2011	Platba akontace firmou EG, s. r. o. ve prospěch Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH.
01.04.2011	Dodavatel Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH odesílá výrobky a žádá o obstarání dokumentárního inkasa.
05.04.2011	Výrobky obdrženy na expediční sklad České spořitelny, a. s.
05.04.2011	Tuzemská banka informuje svého klienta avízem.
07.04.2011	Příkaz k úhradě dokumentárního inkasa ve výši 126 000 EUR.
08.04.2011	Převzetí výrobků na sklad odběratele.
18.04.2011	Odběratel hradí zbývající částku ve výši 27 000 EUR platebním příkazem.

4.4 Objednávka na spotřebiče

Objednávka č. 2011-0036

Číslo dokladu: č. 2011-0036
Referent: Hana Černá

Datum: 24.1.2011
Datum plnění: dle kupní smlouvy

Odběratel:

EG s. r. o.
Tomkova 713
390 02 Tábor

Dodavatel:

Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH
Fürther Str. 246
D-90429 Nürnberg

IČ: 26102315, DIČ: CZ26102315
Zapsaná v OR vedeném KS soudem v Českých
Budějovicích, oddíl C, vložka 14035
Tel: 381 25 23 37, Fax: 381 25 23 37
e-mail: dotazy@eg.cz
internet: www.eg.cz

Platební údaje:

uvedeny v kupní smlouvě

Obchodní údaje:

uvedeny v kupní smlouvě

<u>Popis</u>	<u>Číslo</u>	<u>Množství</u>	<u>Cena za kus (EUR)</u>	<u>Cena celkem (EUR)</u>
Lednice americká Electrolux ENL 60710 S	LEEL0207	150	1 200	180 000

4.5 Bankovní záruka vystavená německou bankou Deutsche Postbank AG ve prospěch české firmy EG, s. r. o.

Německá firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH žádá dne 2.2.2011 svoji banku Deutsche Postbank AG o vystavení akontační záruky ve prospěch české firmy EG, s. r. o.

Příklad znění akontační bankovní záruky vystavené německou bankou Deutsche Postbank AG ve prospěch internetového obchodu EG, s. r. o.

Touto akontační zárukou se německá banka Deutsche Postbank AG zavazuje, že české firmě EG, s. r. o. zaplatí akontaci (pokud německá firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH výrobky nedodá).

Die Firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH hat mit Ihrer Firma der Kontrakt Nr. 28/2011 für eine Lieferung einer Tränkrinne in einem Wert von (180 000 EUR) abgeschlossen.

Nach der Zahlungsbedingungen des Kontraktes zahlt Ihrer Firma EG, s. r. o. eine Akontation 15 % von dem Gesamtbetrag (27 000 EUR). Nach der Akontationsausgleichung Verschickt der Firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH die o. g. Ware. Die verschickte Ware soll nach der Akontationsgarantieausgleichung durch die Akontationsgarantie gesichert sein.

In Auftrag der Firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH akzeptieren wir hiermit zu Ihren Gunsten eine unwiderrufliche Haftung bis zu der 15 % Höhe von dem Gesamtbetrag (27 000 EUR), wir garantieren Ihrer die Zahlung bei der ersten Aufforderung ohne einer Einwerdung bis zu der Haftungshöhe gegen Ihre schriftliche Erklärung, dass Ihnen die Firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH nach der Ausgleichung der 15 % Akontation (27 000 EUR) die Ware in dem festgelegten Termin nicht zugeschickt hat.

Diese Garantie gilt bis zum 15.4.2011 Ihre Garantie ausprüche müssen bei uns spätestens bis zu den aufgeführten Termin angebracht sein.

Zdroj: Marvanová M., Platební styk, 1995 (upraveno pro potřeby práce)

4.6 Platební příkaz firmy EG, s. r. o. České spořitelně, a. s. k zaplacení akontace ve výši 27 000 EUR ve prospěch firmy Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH

**ČESKÁ
SPORITELNA**

SEPA převod/Přeshraniční převod v EUR
SEPA Credit Transfer/Cross-border Transfer in EUR

*Příkazce - název účtu • Ordering Customer - Account Name EG, s.r.o.	Smluvní kurz • Agreed Exch. Rate ANO • YES ☐ NE • NO ☒
*Příkazce - číslo účtu • Ordering Customer - Account Number 02150001010119470210710725	Priorita • Priority Normální ☒ Expresní ☐ Normal Express
*Příjemce - název účtu • Beneficiary - Account Name ELECTROLUX HAUSGERÄTE VERTRIEBS GMBH	Požaduji potvrzení o provedení I require confirmation of execution ☒ Na fax/email • To Fax No./E-mail: dotazy@eg.cz
*Příjemce - číslo účtu ve formátu IBAN • Beneficiary - IBAN DE45 6001 1410 1012 9073 5	Číslo mobilního telefonu pro zaslání SMS o případném neprovedení úhrady Mobile phone number for delivery of an information message in case of non-execution of your payment 604115566
*BIC/SWIFT banky příjemce • BIC/SWIFT BANKDEFF33	*Částka převodu v EUR • Amount in EUR EUR - - - 27 000
*Datum splatnosti • Due Date 17 03 2011	
Účel úhrady - údaj pro příjemce • Purpose of Payment - Identification for Beneficiary PLATBA ZA VÝROBKŮ	
Doplňující SEPA pole • Additional SEPA Fields Reference platby • Originator's Reference	Typ • Type
Kód příkazce • Originator Identification Code	
Kód příjemce • Beneficiary Identification Code	Typ • Type
*Podpis(y) podle podpisového vzoru • Signature(s) Ing. Pavel Mel	Razítko, pokud je součástí podpisového vzoru • Stamp
Údaje banky • Bank's Notes Platební příkaz převzal dne: 14.3.2011 Jméno a příjmení: IVETA MALA' Pobočka a číslo oblasti: Podpis(y) a razítko pobočky: Mel	

1-8453 02/2008

* Příkazce povinně vyplní pole označená hvězdičkou. Ostatní pole jsou nepovinná. • Obligatory is the filling of marked fields.

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

4.7 Odeslání výrobků německou firmou Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH, žádost o obstarání dokumentárního inkasa a inkasní příkaz

Německá firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH obdržela od své banky Deutsche Postbank AG informaci, že již byla akontace připsána na její účet. Začíná poté vyskladňovat spotřebiče a odesílá je na expediční sklad do ČR, kde si zasláné výrobky může odběratel prohlédnout. Současně předává své bance inkasní příkaz včetně dalších nezbytných dokumentů a žádá ji o obstarání dokumentárního inkasa.

ANTRAG VON DAS DOKUMENTARISCHE BANKINKASSO Documentry / Bill collection application

Deutsche Postbank AG, Keßlerstr. 1, 90329 Nürnberg
geschrieben im Handelsregister, angeführt bei dem Stadtgericht in Nürnberg, Abteil
B, Einlage 1175 auf.
(weiter nur „Postbank“)

Auftraggeber (Name und Adresse):	IC: 18671965	DIČ: D18671965
ELECTROLUX HAUSGERÄTE VERTRIEBS GMBH FÜRTHNER STR. 246, D-90429 NÜRNBERG		
Kontaktperson: Ing. PAUL MÜLLER	Telefon: +49 52 55 3003-0	
E-mail: müller@electrolux.de	Fax: -	

Bezahler (Name und Adress):
EG, s.r.o.
TOMKOVA 713
390 02 TÁBOR

Bank von Bezahler
ČESKÁ VÝPOŘÍTELNA, a.s.
TE. 9. KVĚTNA 51P
390 02 TÁBOR

Wir legen folgende Dokumente bei:			
Anzahl:	8	Original	4
		Kopie	4

Wechsel:	
Handelsrechnung:	✓
Verpackungsliste:	✓
Gewichtsschein:	
Ursprungszeugnisse:	
Attestieren EUR.1 (A.TR)	✓
Versicherungspolice:	✓
Duplikat von dem Bahnfrachtbrief:	
Konnossement:	
Luftfrachtbrief:	
Das sonstige Zertifikat:	

- Fälligkeit: zu jeder Zeit
 die verschobene Fälligkeit
- Dokumente können dem Zahler
ausgestellt werden: gegen Barbezahlung
 gegen Wechselakzept
 gegen Erfüllung von folgenden Bedingungen
- Wechselakzept: zurückgegen werden
 bei der Bank zum Inkasso gelassen
- Protest: wegen Nichtzahlung
 wegen Nichtakzeptsetzung
 ohne Protest
- Bankspesen von Postbank: zur Last des Empfängers
 zur Last des Bezahlers
- Bankspesen von der zweiten Bank: zur Last des Empfängers
 zur Last des Bezahlers
- Bedingungen von dem Inkasso sollen
erfüllt werden: gleich
 binnen von 5 Tagen
 binnen von 15 Tagen
- Dokumente senden Sie an die Bank
des Bezahlers: Postzustellung
 Kurierdienst DHL

Ertrag von Inkasso überweisen Sie auf Rechnung Nummer (in Format IBAN):	DE45600141010280735	in Währung:	EUR
---	---------------------	-------------	-----

Sonstige Instruktionen: /

1.4.2011

Datum

Ing. Paul Weber

Stempel und Unterschrift des Auftraggebers

Unterschrift des Auftraggebers
überprüfen:

Ing. Mark Weber

Zdroj: Vlastní zpracování (předloha formuláře České spořitelny, a. s., upraveno pro potřeby práce)

Dokumente: Handelsrechnung, Verpackungsliste,
Attestieren EUR. 1, Versicherungspolice,
Lieferschein

Dokumente senden Sie an
die Bank des Bezahlers: Kurierdienst DHL

Dokumente können dem Zahler
ausgestellt werden: gegen die Zahlung

Bankspesen von Postbank: zur Last des Empfängers

Bankspesen von der zweiten Bank: zur Last des Bezahlers

Bei Verweigerung können
die Unterlagen ausgegeben werden: nein

Die Adresse des Handelsvertreters in Tábor:

Hugo Klein
Smolínova 15
390 02 Tábor

Sonstige Instruktion: /

In Nürnberg, 1.4.2011

.....
Paul Müller

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vnitropodnikových dokumentů a interních dokumentů
České spořitelny, a. s. (upraveno pro potřeby práce)

4.8 Výrobky obdrženy na expediční sklad

Majitel skladu vydá skladištní list. Je to dispoziční dokument (současně i cenný papír), který obsahuje zboží v něm uvedené. Majitel skladištního listu je i majitelem výrobků.

Tento list bude uložen v České spořitelně, a. s.

Dodací list

Číslo přepravního dokladu: 11400112

Strana 1 / 1

Dodavatel: Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH Fürther Str. 246 D-90429 Nürnberg Deutschland IČ: 18671965 DIČ: D18671965	Odběratel: EG, s. r. o. Tomkova 713 390 02 Tábor Česká republika IČ: 26102315 DIČ: CZ26102315		
Příjemce: Expediční sklad ČS, a. s. Pavel Kreutcher - vedoucí skladu 6. července 221 391 56 Tábor-Měšice tel.: 602156323	Razítko skladu: EXPEDIČNÍ SKLAD Pavel Kreutcher – vedoucí 05.04.2011		
Číslo artiklu	Název	Množství	EAN
165ENL60710S	Chladnička amer. Electrolux ENL 60710 S Side by side	150 ks	7332543085224

Součet _____

Počet artiklových položek na dokladě: 150

PHE = poplatek za historický elektroodpad

*Převzato na sklad dne 5.4.2011,
obal neporušen.*

Pavel Kreutcher

Prohlašujeme tímto, že u výrobků námi uvedených ve fakturaci bylo provedeno posouzení shody v souladu s platnými předpisy.

Zboží je dle par. 445 hlavy II Obchodního zákoníku majetkem prodávající strany až do úplného zaplacení faktury. Děkujeme za Vaši objednávku.

! DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ !

Při převzetí zásilky zkontrolujte v přítomnosti dopravce, zda obsah nebyl mechanicky poškozen. Případné nedostatky sepište s dopravce. Na pozdější reklamace nebude brán zřetel.

Vystav

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vnitropodnikových dokumentů

4.9 Avízo České spořitelny, a. s. pro tuzemskou firmu EG, s. r. o.

Česká spořitelna, a. s. obdržela zasláné dokumenty avizuje jejich příchod.

Praha, 05-04-2011
Prchalová/1576

EG, s. r. o.
Tomkova 713, 390 02 Tábor
Česká republika

AVÍZO

Vážený kliente,

dovolujeme si Vám oznámit, že jsme obdrželi od zahraničního příkazce příslušné dokumenty včetně inkasního příkazu, jehož kopii Vám zasíláme. Do dokumentů můžete nahlédnout v úředních hodinách v naší pobočce

Česká spořitelna, a. s.

Tř. 9. května 518

390 02 Tábor

Pokud byste měli námitky proti předloženým dokumentům, nebo proti požadovanému způsobu placení, podejte nám ihned laskavě zprávu s uvedením důvodu. Musíme Vás však upozornit, že neručíme za správnost výše uvedených dokumentů, jakost, množství, stav a dodání zboží. Dokumenty Vám budou vydány proti zaplacení. Pokud nepředložíte platební příkaz včas, budou Vám účtovány výlohy spojené s vyřizováním opakujících se reklamací zahraniční banky.

S pozdravem

ČESKÁ SPOŘITELNA, a. s. PRAHA

Příloha: kopie inkasního příkazu
platební příkaz

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vnitropodnikových dokumentů a interních dokumentů

České spořitelny, a. s. (upraveno pro potřeby práce)

4.10 Tuzemská firma předkládá své bance platební příkaz

Internetový obchod po přijetí avíza dává své bance příkaz k úhradě dokumentárního inkasa ve výši 70 % z celkové sumy, tedy 126 000 EUR. Po zaplacení vydává Česká spořitelna, a. s. dispoziční dokumenty firmě EG, s. r. o.

PŘÍKAZ K ÚHRADĚ DOKUMENTÁRNÍHO / SMĚNEČNÉHO INKASA

Česká spořitelna, a. s., Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ: 140 00, IČ: 45 24 47 82
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1171
(dále též jen „ČS“)

Reference České spořitelny, a. s.:

Měna, částka úhrady: *EUR, 126 000*
Smluvní kurs: *-*
Měna a č. účtu plátce: *EUR*
CZ 15000001947021070725

Bankovní výlohy a poplatky mimo ČS: k tíži plátce
 k tíži dodavatele*)
Bankovní výlohy a poplatky ČS: k tíži plátce
 k tíži dodavatele*)

Přesný název a adresa plátce:
EG, s. r. o.,
TOMKOVA 713
390 02 TAŠOV
IČ: *26102315* DIČ: *CZ 26102315*
 tuzemec cizozemec

Bankovní spojení příjemce (dodavatele):
Platěte v souladu s podmínkami inkasa (nevyplňovat!)

Faktura číslo:
Platební titul:
Slovní označení účelu úhrady: *PLATBA ZA VÝRODKY*

Číslo účtu příjemce:
Platěte v souladu s podmínkami inkasa (nevyplňovat!)

Úhradu proveďte: ihned k datu:

Datum vystavení příkazu: *7.4.2011* Místo vystavení příkazu: *TAŠOV*

*) Poznámka: Je-li v podmínkách inkasa, že dané výlohy jdou k tíži plátce a nesmí být odmítnuty, budou účtovány k tíži plátce bez ohledu na zaškrtnutý údaj.

Plátce souhlasí se zatížením svého účtu částkou úhrady (resp. jejím ekvivalentem v měně účtu) a cenou dle Sazebníku České spořitelny, a. s., pro bankovní obchody a bere na vědomí, že tento příkaz není možné stornovat, obdržel-li po předání tohoto příkazu ČS v rámci výše uvedeného inkasa od ČS dokumenty a/nebo směnku nebo byla-li platba již provedena.

Vyjádření pracoviště České spořitelny, a. s. zodpovědného za vedení účtu plátce:

Zodpovědný pracovník:	telefon:		
- účet klienta zatížen: hodnota inkasa (CM)	<i>126 000</i>	<i>1 EUR</i>	
poplatek banky dodavatele (CM)			
cena České spořitelny, a. s. (Kč)			
TLX, SWIFT (Kč)	<i>20</i>	<i>1 EUR</i>	
ostatní poplatky (Kč)	<i>30</i>	<i>1 EUR</i>	
Celkem	<i>126 050</i>	účetovatel:	

- podpis(y) plátce souhlasí s podpisovým vzorem, účet plátce zatížen (viz výše) nebo krytí zajištěno
- smluvní kurs, je-li uveden, byl řádně sjednán
- příkaz převzat dne: *7.4.2011*

7.4.2011 Ing. Pavel Nový
datum vystavení příkazu, razítka a podpis(y) plátce

razítka a podpisy 2 oprávněných pracovníků České spořitelny, a. s.

Tučně označené údaje musí být vyplněny.
Pole označte mezeríkem nebo zaškrtněte dle požadavku
3-7410 06/2007

1/1

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

4.11 Tuzemská firma hradí zbývající částku platebním příkazem

Kupující obdržel výrobky, veškeré sjednané podmínky v kupní smlouvě zůstaly dodrženy. Hradí tedy zbývající částku 27 000 EUR (15 % z ceny výrobků) platebním příkazem.

SEPA převod/Přeshraniční převod v EUR
SEPA Credit Transfer/Cross-border Transfer in EUR

*Příkazce – název účtu • Ordering Customer – Account Name ES, 10101		Smluvní kurz • Agreed Exch. Rate ANO • YES ☐ NE • NO ☒	
*Příkazce – číslo účtu • Ordering Customer – Account Number 021500010101794702107102125		Priorita • Priority Normální Normal ☒ Expresní Express ☐	
*Příjemce – název účtu • Beneficiary – Account Name ELEGTRO LUXI HAUVBIEHTE VERTEILER GMBH		Požadují potvrzení o provedení I require confirmation of execution ☒	
*Příjemce – číslo účtu ve formátu IBAN • Beneficiary – IBAN DE4560011410102100735		Na fax/e-mail • To Fax No./E-mail: dotazy@eg.cz	
*BIC/SWIFT banky příjemce • BIC/SWIFT ABMKDE3333	*Částka převodu v EUR • Amount in EUR EUR - - - 27 000 --	*Datum splatnosti • Due Date 18 04 2011	
Účel úhrady – údaje pro příjemce • Purpose of Payment – Identification for Beneficiary PLATBA ZA VY2013AK			
Číslo mobilního telefonu pro zaslání SMS o případném neprovedení úhrady Mobile phone number for delivery of an information message in case of non-execution of your payment 604 11 5566			
Doplňující SEPA pole • Additional SEPA Fields			
Reference platby • Originator's Reference		Typ • Type	
Kód příkazce • Originator Identification Code		Typ • Type	
Kód příjemce • Beneficiary Identification Code		Typ • Type	
*Podpis(y) podle podpisového vzoru • Signature(s) Ing. Pavel Měl	Razítko, pokud je součástí podpisového vzoru • Stamp	Údaje banky • Bank's Notes Platební příkaz převzal dne: 14. 4. 2011 Jméno a příjmení: IVETA MALA Pobočka a číslo oblasti: Podpis(y) a razítko pobočky: Měl	

1-8453 02/2008

* Příkazce povinně vyplní pole označená hvězdičkou. Ostatní pole jsou nepovinná. • Obligatory is the filling of marked fields.

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

4.12 Celkové náklady

V uvedených nákladech nejsou vyčísleny „běžné“ náklady, např. vedení účtu v devizové měně, pravidelné zasílání výpisů z účtů apod. Z ceníku služeb České spořitelny, a. s. jsou vybrány jen ty poplatky, které souvisí s praktickým příkladem. Náklady zde uvedené hradí odběratel své bance.

Cena bankovních poplatků určených k realizaci dokumentárního inkasa

Zpracování inkasa (z inkasní částky).....	378 EUR
Zboží zasláno do dispozice České spořitelně, a. s.	20 EUR
Korespondenční a telekomunikační služby v souvislosti s inkasou	20 EUR
Ostatní poplatky	30 EUR

Σ448 EUR

Zdroj: Interní materiály České spořitelny, a. s. – ceníky služeb

5 Závěr

Tato bakalářská práce popisuje jednotlivé bezhotovostní platební instrumenty. V teoretické části jsou uvedeny výhody i nevýhody bezhotovostního platebního styku z pohledu bank, poté podrobná charakteristika způsobů realizace platebního styku pomocí Clearingového centra, korespondenčních bank a společnosti SWIFT. Je zde upozorněno také na pojmy související se Zákonem 284/2009 Sb., tedy tuzemský, zahraniční a přeshraniční platební styk.

Další část této práce je zaměřena na jednotlivé nástroje bezhotovostního platebního styku. Mezi prvními instrumenty je uveden příkaz k úhradě a příkaz k inkasu, které jsou obecně považovány za nejjednodušší a nejhojněji využívané. Poté jsou zde zmíněny šeky, jejichž využití v praxi je menší. Oproti tomu směnky jsou velkým přínosem v obchodu, neboť jejich vymahatelnost je v případě neplacení značná. V zahraničním platebním styku lze použít úhradu hladkou platbou, dokumentárním inkasem a dokumentárním akreditivem. Transakce může být jištěna ještě bankovní zárukou.

V praktické části práce je sjednán kontrakt mezi tuzemskou a zahraniční firmou, které spolu uzavřeli kupní smlouvu, v níž ujednaly veškeré podstatné náležitosti. Před sjednanou lhůtou dodání výrobků platí odběratel akontaci ve výši 15 %, úhrada 70 % sumy je provedena příkazem k úhradě dokumentárního inkasa a po doručení výrobků hradí kupující zbývajících 15 % platebním příkazem.

Platba zbylých 27 000 EUR (15 % z celkové sumy) je pro dodavatele riziková, neboť není jištěna bankovní zárukou, existuje zde tedy určitá možnost neuhrazení závazku kupujícím. Pokud by tato situace nastala, internetový obchod by ztratil nejen zahraničního dodavatele, ale např. i ostatní partnery, neboť žádný z nich by nechtěl dodat zboží na fakturu, ale požadoval by úhradu v hotovosti při převzetí. Zahraniční dodavatel by musel spor řešit soudní cestou.

Pokud by chtěl mít prodávající jistotu, že dostane za výrobky zapláceno, požadoval by např.: akontaci ve výši 15 % z celkové částky a platbu dokumentárním inkasem ve výši 85 % z celkové částky (20 % hrazeno ihned hladkým platem a 80 % hrazeno směnkou cizí ke zvolenému datu). Odběratel získá od své banky zaslané dispoziční dokumenty v případě, pokud akceptuje směnku.

Pokud by obě partnerské firmy chtěly minimalizovat bankovní poplatky, výrobky by musely být placeny hotově při převzetí, část hotově a část převodem či celé předem na bankovní účet

prodávajícího. Každá z navržených forem má své výhody i nevýhody. Mezi značné nevýhody patří velký obnos finanční hotovosti u řidiče přepravní služby (popř. náklady na doprovázející bezpečnostní službu) či obava kupujícího ohledně dodání produktů. Výhody jsou např.: možnost odmítnutí poškozených výrobků při platbě v hotovosti při převzetí či již zmíněné bankovní poplatky.

Tuzemská firma má ještě jednu možnost jak minimalizovat své náklady. Kontrakt by neuzavřela s německým dodavatelem, ale jinou tuzemskou firmou, která požadované výrobky od Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH již dovezla. Internetový obchod tím ušetří za bankovní poplatky a nebude muset koupit 150 kusů amerických ledniček, ale jen množství, které je aktuálně potřeba. Musí ovšem počítat s méně výhodnou kupní cenou za 1 kus spotřebiče.

6 Seznam použitých zdrojů

ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 152 s. ISBN 978-80-247-2276-4.

BLAŽEK, J., UKLEIN, J. *Bankovníctví*. vyd. Brno: Doplněk, 1997. 180 s. ISBN 80-85765-91-8.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Bankovníctví*. 6. vyd. Praha: Bankovní institut, a. s., 2006. 208 s. ISBN 80-7265-099-8.

MÁČE, M. *Platební styk klasický a elektronický*. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2006. 220 s. ISBN 80-247-1725-5.

MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A. a kolektiv. *Mezinárodní obchodní operace*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 240 s. ISBN 978-80-247-3237-4.

MARVANOVÁ, M., HOUDA, M. *Platební styk - platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. vyd. Brno: Econ, 1995. 374 s. ISBN 80-901627-2-X.

NEJEPÍNSKÝ, K. *Směnka v obchodě a podnikání*. vyd. Praha: Propress, 1992. 78 s. ISBN 80-85235-10-2.

POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 450 s. ISBN 80-86119-11-4.

SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2009, částka 89, vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., 2009. 4174 – 4228 s. ISSN 1211-1244.

SCHLOSSBERGER, O., SOLDÁNOVÁ, M. *Platební styk*. vyd. Praha: Bankovní institut, a. s., 2008. 435 s. ISBN 978-80-7265-107-8.

ŠVARCOVÁ, J. *Ekonomie*. vyd. Zlín: CEED, 2003. 279 s. ISBN 80-902552-8-0.

ZÁKONY II/2009, Sborník úplných znění zákonů obchodního, občanského a trestního práva a souvisejících předpisů platných k 1.1. 2009. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2009. 848 s. ISSN 1802-8276.

ZUZÁK, R. A KOLEKTIV, *Řízení administrativních procesů v organizacích*. vyd. Praha: Alfa. 2009. 159 s. ISBN 978-80-87197-22-6.

Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

Zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový.

Interní materiály Komerční banky, a. s. a České spořitelny, a. s.

7 Přílohy

- Příloha I. Formulář příkazu k úhradě
- Příloha II. Bezhotovostní platební styk v ČR
- Příloha III. Platební styk pomocí korespondenční banky
- Příloha IV. Formulář příkazu k inkasu
- Příloha V. Formulář hromadného příkazu k úhradě
- Příloha VI. Formulář trvalého příkazu k úhradě
- Příloha VII. Formulář Payment Order
- Příloha VIII. Schéma Payment Order
- Příloha IX. Formulář směnky
- Příloha X. Schéma dokumentárního inkasa
- Příloha XI. Smlouva o otevření neodvolatelného akreditivu
- Příloha XII. Schéma dokumentárního akreditivu
- Příloha XIII. Kupní smlouva

Příloha I. Formulář příkazu k úhradě

ČESKÁ SPOŘITELNA **PŘÍKAZ K ÚHRADĚ**
SPŮRITELNA **PAYMENT ORDER.**

1 Datum splatnosti / Payment day

Razítko banky / Stamp of the bank

Předčíslí účtu / Prefix Číslo účtu plátce / Payer account number Specif. symbol plátce / Payer specific code 0800

Předčíslí účtu / Prefix Číslo účtu příjemce / Beneficiary account number Kód banky / Bank code

Měna / Currency Částka / Amount

Variabilní symbol / Variable code Konstantní s. / Constant s. Specifický symbol příjemce / Beneficiary specific code

Textová zpráva / Text

Datum vystavení / Issue date

Místo vystavení / Place of issue

Vzor písma / Type specimen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Podpis(y) podle podpisového vzoru / Signature(s) Razítko podle podpisového vzoru / Stamp of party ordering

POZOR! Doklad bude opticky strojově zpracován. Prosim, vyplňte ho podle předtištěného vzoru v levém dolním rohu.

1-4001-06/2010 ED

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

KB Příkaz k úhradě | Payment Order

Datum splatnosti | Due date: _____

Na vrub účtu číslo To be debited to account no.	Kód banky Bank Code
	0100

Ve prospěch účtu číslo To be credited to account no.	Kód banky Bank Code

Měna Curr.	Částka Amount	Variabilní Variable symbol (VS)	Konstantní Constant symbol (KS)	Specifický Specific symbol (SS)

Tučně orámovaná pole jsou povinná. | Bold framed fields are mandatory.

Při platbě do jiné banky v ČR je částka uvedená v cizí měně vždy přepočtena a předána v Kč. | Payment in foreign currency, routed to another bank in ČR, is always converted to CZK.
Pokud požadujete provést platbu do jiné banky v ČR v cizí měně, vyplňte Platební příkaz pro zahraniční platbu. | If you wish to send Payment in foreign currency to another bank in Czech republic, please complete application form "Payment Order" for Foreign Payment.

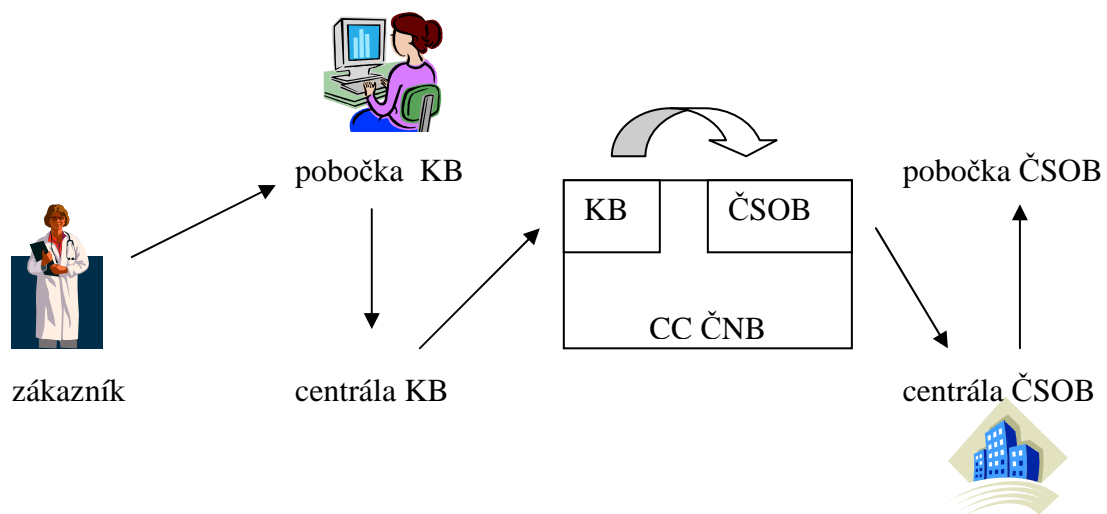
Datum vystavení, podpis(y) příkazce | Date of issue, signature(s) of payer

KOPIE / COPY

18/07/2

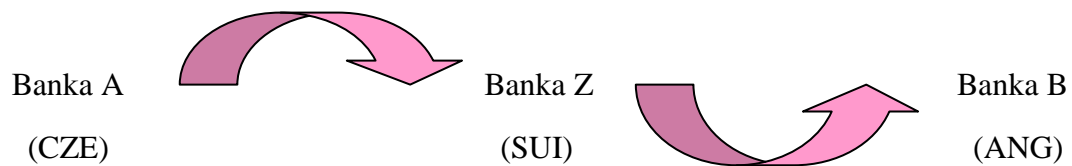
Zdroj: Komerční banka, a. s.

Příloha II. Bezhotovostní platební styk v ČR

Zdroj: Vlastní tvorba

Příloha III. Platební styk pomocí korespondenční banky

CZE – Česká republika

SUI – Švýcarsko

ANG – Angola

Zdroj: Vlastní tvorba

Příloha IV. Formulář příkazu k inkasu

ČESKÁ SPOŘITELNA		PŘÍKAZ K INKASU		Datum	
				Čas	
		Kód úřadovny		Datum splatnosti	
BANKOVNÍ SPOJENÍ PŘÍJEMCE					
Předčíslí	Číslo účtu	Kód banky	Symbol platby	Variabilní	Specifický
Majitel účtu / Obchodní firma					
BANKOVNÍ SPOJENÍ PLÁTCE					
Předčíslí	Číslo účtu	Kód banky	Měna	Částka	
Doplňující údaj banky					
Údaje pro vnitřní potřebu příkazce					
Likvidoval:					
..... Podpis(y) podle podpisového vzoru, razítko příkazce					
1-5474 12/2001-300 KRPAP S162/01					

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

Příloha V. Formulář hromadného příkazu k úhradě

ČESKÁ SPOŘITELNA **HROMADNÝ PŘÍKAZ K ÚHRADĚ**
MULTIPLE PAYMENT ORDER

Datum splatnosti / Payment day: 2

Specif. symbol plátce / Payer specific code

Měna / Currency

Razítko banky / Stamp of the bank

Předčíslí účtu / Prefix: Číslo účtu plátce / Payer account number, Kód banky / Bank code, Celková částka / Total amount

Předčíslí účtu / Prefix: Číslo účtu příjemce / Beneficiary account number, Kód banky / Bank code, Částka / Amount

Variabilní symbol / Variable code, Konstantní s. / Constant s., Specifický symbol příjemce / Beneficiary specific code

Předčíslí účtu / Prefix: Číslo účtu příjemce / Beneficiary account number, Kód banky / Bank code, Částka / Amount

Variabilní symbol / Variable code, Konstantní s. / Constant s., Specifický symbol příjemce / Beneficiary specific code

Předčíslí účtu / Prefix: Číslo účtu příjemce / Beneficiary account number, Kód banky / Bank code, Částka / Amount

Variabilní symbol / Variable code, Konstantní s. / Constant s., Specifický symbol příjemce / Beneficiary specific code

Datum vystavení / Issue date

Místo vystavení / Place of issue

Podpis(y) podle podpisového vzoru / Signature(s)

Razítko podle podpisového vzoru / Stamp of party ordering

POZOR! Doklad bude opticky strojově zpracován. Prosím, vyplňte ho podle předtisknutého vzoru na zadní straně kopie dokladu.

1-800-0272016 ED

Zdroj: Česká spořitelna, a. s.

KB **Hromadný příkaz k úhradě v Kč** | Multiple payment order in CZK

Na vrub účtu číslo | To be debited to account no. **0100** Kód banky / Bank Code **0100** Celková částka v Kč / Total amount in CZK Konstantní symbol ¹⁾ / Constant symbol ¹⁾

Datum splatnosti | Payment date Otisk razítka | Print stamp of KB

Ve prospěch účtu číslo To be credited to account no.	Kód banky Bank Code	Částka v Kč Amount in CZK	Variabilní symbol Variable symbol	Konstantní symbol Constant symbol	Specifický symbol Specific symbol

Datum vystavení, podpis(y) příkazce | Date of issue, signature(s) of payer

1) Klienti zde uvádějí konstantní symbol jen v případě, že je společný pro všechny účty příjemců (jednotlivě jej pak neuvádějí). Clients state constant symbol only when it applies to all accounts of the beneficiaries (it does not then need to be stated separately).

Infolinka 800 111 055, www.kb.cz, Expresní linka 800 111 124, internetové bankovníctví www.mojebanka.cz, PC bankovníctví www.profitbanka.cz

1801/2-08/2006

Zdroj: Komerční banka, a. s.

Příloha VI. Formulář trvalého příkazu k úhradě

KB

Trvalý příkaz k úhradě / Standing order

Na vrub účtu/ Debit account		Kód banky/ Bank Code	Ve prospěch účtu/ Credit account		Kód banky/ Bank Code
		0100			
Měna/ Curr.	Částka/ Amount	Variabilní symbol/ Variable symbol	Konstantní symbol/ Constant symbol	Specifický symbol/ Specific symbol	

Vyplňte vždy výše uvedené údaje, poté vyplňte jednu z následujících možností: nový, změna, zrušení.
Fill in the above mentioned data, afterward fill in one of the following alternatives: new, change, cancellation.

Nový trvalý příkaz / New standing order

Frekvence platby/ Payment frequency	Týdně/ Weekly	14denně/ Fortnightly			
Uveďte pracovní den, např. pondělí/ Indicate working day, e.g. Monday					
Denně/ Daily	Měsíčně/ Monthly	Každý druhý měsíc/ Every 2nd month	Čtvrtletně/ Quarterly	Pololetně/ Half a yearly	Ročně/ Yearly
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Datum první platby/Date of first payment _____

Datum ukončení/Ending date _____

Popis platby/Payment description

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Změna údajů trvalého příkazu / Change of standing order

Název měněného údaje/ Name of changed field	Nový údaj/ New information	Název měněného údaje/ Name of changed field	Nový údaj/ New information
Částka/ Amount		Variabilní symbol/ Variable symbol	
Frekvence platby/ Payment frequency		Konstantní symbol/ Constant symbol	
Popis platby/ Payment description		Specifický symbol/ Specific symbol	

Datum zrušení trvalého příkazu / Cancelation date of standing order	
---	--

Trvalý příkaz k úhradě musí Klient předat bance minimálně dva Obchodní dny před požadovaným datem provedení první úhrady. Stejná lhůta musí být zachována také při změně či zrušení trvalého příkazu.
A standing order of payment must be handed over by the Client to the Bank at least two Business Days before the required date of making the first payment. The same deadline must be met also when changing or cancelling the Standing Order.

Datum vystavení příkazu/
Date of the order issuance

Podpis(y) příkazce/
Signature(s) of drawer

Zdroj: Komerční banka, a. s.

Příloha VII. Formulář Payment Order

Platební příkaz • Payment Order

Příkazce povinně vyplní modrá pole. Ostatní pole jsou nepovinná. Obligatory is the filling of blue fields. The rest is optional.

<p>50 Příkazce • Ordering Customer (Název účtu, adresa • Account Name, Address)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Císlo účtu • Account Number</p> <p>_____</p>	<p>Priorita • Priority</p> <p>Úhradu požaduji provést s prioritou I require to process the payment with priority</p> <p>Normální • Normal ☐</p> <p>Urgentní • Urgent ☐</p> <p>Expresní • Express ☐</p>
<p>59 Příjemce • Beneficiary (Název účtu, adresa • Account Name, Address)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Stát • Country _____</p> <p>Císlo účtu (v případě úhrady do země uvedené na rubu formuláře uveďte ve formátu IBAN) Account Number (in case of payment to the country listed on the reverse side please fill in the IBAN)</p> <p>_____</p>	<p>Potvrzení o provedení úhrady Confirmation</p> <p>požaduji • I require ☐</p> <p>na fax č./na e-mail • to Fax No./to E-mail:</p> <p>_____</p>
<p>57 Banka příjemce • Beneficiary Bank (včetně adresy a státu • incl. Address and Country)</p> <p>BIC/SWIFT _____ Směrový kód Bank Code _____</p> <p>Název banky, adresa • Name, Address</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Stát • Country _____</p>	<p>Císlo mobilního telefonu pro zaslání informační SMS o případném neprovedení úhrady • Mobile phone number for delivery of an information message in case of non-execution of your payment</p> <p>_____</p>
<p>33B Částka a měna převodu • Amount and Currency</p> <p>Měna • Currency _____ Částka • Amount _____</p> <p>Splatnost • Due Date _____ Bankovní výlohy • Details of Charges</p> <p>BEN ☐ SHA ☐ OUR ☐ Smluvní kurz • Agreed Exch. Rate</p> <p>ANO • YES ☐ NE • NO ☐</p>	<p>23E Instrukce • Instruction</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>70 Účel úhrady – údaje pro příjemce • Purpose of Payment – Identification for Beneficiary</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>Kontaktní údaje příkazce • Contact Info</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

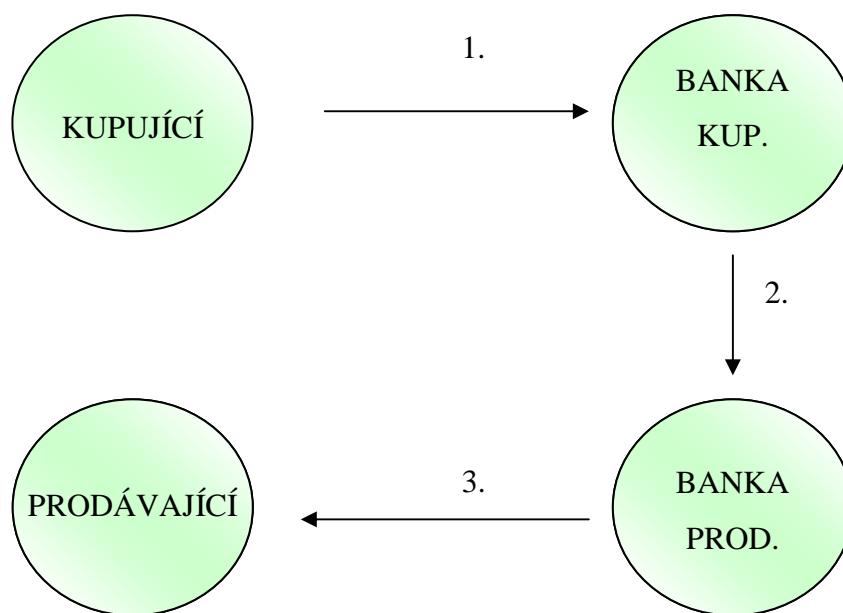
Příkazce souhlasí se zatížením svého účtu částkou příkazu, resp. jejím ekvivalentem v měně účtu a cenou dle Sazebníku ČS, a. s. • The ordering customer agrees that the instructed amount incl. fees (as per ČS, a. s., pricelist) or the equivalent currency value will be debited from its account.

<p>Podpis(y) příkazce dle podpisového vzoru • Signature</p> <p>_____</p>	<p>Razítko, pokud je součástí podpisového vzoru • Stamp</p> <p>_____</p>
---	---

Údaje banky • Bank's Notes (Prosím nevyplňujte • Please leave blank)

<p>Platební příkaz převzal:</p>			
_____	_____	_____	_____
Jméno a příjmení	Pobočka	Číslo oblasti	Datum
<p>Likvidoval a podpis ověřil</p>			<p>Podpis(y) a razítko pobočky</p>

Příloha VIII. Schéma Payment Order

1. kupující přikazuje své bance, aby z jeho účtu odúčtovala příslušnou částku a zaslala ji na účet prodávajícího;
2. banka kupujícího odesílá částku bance prodávajícího;
3. banka prodávajícího připisuje zaslanou částku na účet svého klienta.

Zdroj: Vlastní tvorba

Příloha IX. Formulář směňky

_____ dne _____		Kč	hal.
<small>Místo a datum vystavení (měsíc slovy)</small>			
Za tuto směňku zaplatím dne _____			
<small>Datum splatnosti (měsíc slovy)</small>			
na řad _____			
Kč	_____		hal. jako nahoe
<small>Částka slovy</small>			

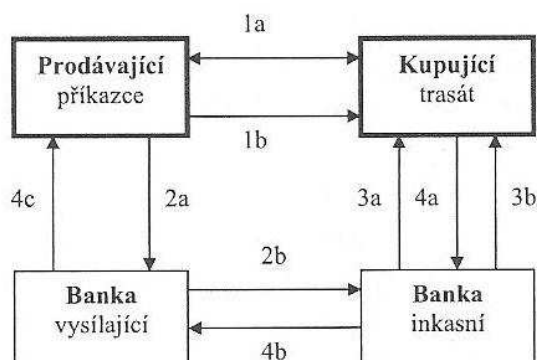
Splatno v _____ <small>Místo placení</small>
U _____ <small>Peněžní ústav (adresa)</small>

Číslo účtu plátce / kód banky _____

_____ Jméno (název, IČ, razítko), adresa a podpis výstavce

Zdroj: Komerční banka, a. s.

Příloha X. Schéma dokumentárního inkasa

Legenda:

kontrakt:

1a uzavření kupní smlouvy mezi dodavatelem a odběratelem

1b dodávka zboží na adresu obchodního zástupce, speditéra nebo odběratele

zajištění:

2a smlouva o obstarání dokumentárního, resp. směnečného inkasa a předložení dokumentů

2b příkaz k inkasu a zaslání dokumentů bankou dodavatele

3a avizování dokumentů bankou odběratele, výzva ke splnění všech podmínek

platba:

4a splnění inkasních podmínek – zaplacení inkasní částky odběratelem nebo akceptace směnky (případně jiný inkasní úkon)

3b vydání inkasních dokumentů bankou odběratele

4b převod plnění (po srážce výloh)

4c převod plnění ve prospěch prodávajícího (po srážce výloh)

Zdroj: Máče M., Platební styk klasický a elektronický, 2006

Příloha XI. Smlouva o otevření neodvolatelného akreditivu

SMLOUVA O OTEVŘENÍ NEODVOLATELNÉHO AKREDITIVU

Obchodní firma: **Česká spořitelna, a.s.**
Sídlo: Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ: 140 00
IČ: 45244782
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1171
(dále jen „Banka“)

a

Obchodní firma: _____
Sídlo: _____
IČ: _____
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v _____, oddíl _____, vložka _____
(dále jen „Klient“)

uzavírají ve smyslu § 682 a násl. Obchodního zákoníku tuto Smlouvu:

PREAMBULE

Tato Smlouva upravuje podmínky, za nichž Banka otevře Akreditiv. Pro účely této Smlouvy se Klient považuje za komerčního Klienta.

ČLÁNEK I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

- Vymezení pojmů.** Pojmy psané velkými písmeny nebo s velkým počátečním písmenem, v jednotném i množném čísle, mají pro účely této Smlouvy význam uvedený ve VOP a dále v tomto ustanovení:
 - „Akreditiv“ neodvolatelný dokumentární nebo standby akreditiv otevřený Bankou na základě této Smlouvy a v souladu s příslušnými pravidly Mezinárodní obchodní komory v Paříži specifikovanými v Příkazu k otevření Akreditivu.
 - „Akreditivní listina“ listina obsahující prohlášení Banky Beneficientovi, že za podmínek, které jsou uvedeny v Akreditivní listině, otvírá Akreditiv. Banka je oprávněna upřesnit v Akreditivní listině skutečnosti uvedené v této Smlouvě a v Příkazu k otevření Akreditivu.
 - „Beneficient“ osoba, v jejíž prospěch je Akreditiv otevřen a jež je oprávněna Akreditiv čerpat. V případě, že dojde k převedení práv věřitele z Akreditivu na třetí osobu (i opakovaně), rozumí se Beneficientem osoba, na kterou byla tato práva převedena.
 - „Běžný účet“ účet uvedený v Příkazu k otevření Akreditivu nebo, pokud takový účet v Příkazu k otevření Akreditivu uveden není, běžný účet Klienta č. /0800.
 - „Pohledávka“ pohledávka Banky za Klientem vzniklá v souvislosti s čerpáním Akreditivu, ve výši plnění poskytnutého Bankou Beneficientovi a rovněž ve výši případných nákladů, poplatků jiných bank, Cen (bez ohledu na to, zda byl Akreditiv čerpán) a úroků podle této Smlouvy.
 - „Potvrzující banka“ banka, která na základě instrukce nebo zmocnění Akreditiv potvrdila.
 - „Příkaz k otevření Akreditivu“ listina ve formě a s obsahem dle závazného vzoru Banky, prostřednictvím které žádá Klient Banku o otevření Akreditivu, a ve které jsou stanoveny základní podmínky požadovaného Akreditivu.
 - „Smlouva“ tato smlouva o otevření neodvolatelného akreditivu včetně všech součástí, příloh a dodatků.
 - „VOP“ Bankou vydané „Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny, a.s.“, ve znění pozdějších změn.
 - „Zajištění“ veškeré právní a ekonomické instrumenty, kterými je zajišťováno splnění platebních a dalších povinností Klienta z této Smlouvy.
 - „Základní sazba pro komerční klienty“ a „Základní úroková sazba České spořitelny, a.s.“ úroková sazba stanovená Bankou, která se zveřejňuje vyvěšením nové výše této sazby v provozních prostorách Banky. Výše sazby se po dobu trvání právního vztahu mezi Klientem a Bankou na základě této Smlouvy může i opakovaně měnit v nepravidelných intervalech. Pro účely úročení je změna sazby účinná okamžikem zveřejnění změny výše sazby v provozních prostorách Banky.

„Žádost o změnu Akreditivu“ listina ve formě a s obsahem dle závazného vzoru Banky, prostřednictvím které žádá Klient Banku o provedení změny Akreditivu, a ve které jsou stanoveny požadované změny Akreditivní listiny.

2. Pokud ze souvislosti v textu nevyplývá něco jiného, odpovídá u pojmů definovaných v této Smlouvě jednotné číslo množnému a naopak.

ČLÁNEK II AKREDITIV A AKREDITIVNÍ LISTINA

1. **Závazek Banky.** Banka se zavazuje otevřít Akreditiv dle pokynů Klienta uvedených v Příkaze k otevření Akreditivu. Banka není povinna otevřít Akreditiv, nejsou-li splněny všechny následující podmínky:
 - a) nejpozději spolu s Příkazem k otevření Akreditivu obdržela Banka od Klienta veškeré dokumenty, které si vyžádala, zejména kopii dokladů osvědčujících existenci smluvního vztahu mezi Klientem a Beneficientem;
 - b) mezi Příkazem k otevření Akreditivu a touto Smlouvou není rozpor;
 - c) otevření Akreditivu nebo jeho změna není v rozporu s kterýmkoliv příslušným právním řádem, dobrými mravy nebo obchodní politikou Banky;
 - e) Akreditiv bude sloužit výlučně k plnění anebo zajištění závazků Klienta vůči Beneficientovi;
 - f) bylo účinně zřízeno veškeré požadované Zajištění.Klient bere tímto na vědomí, že Banka může i bez udání důvodu odmítnout otevření Akreditivu.
2. **Užití služeb jiné banky.** V souvislosti s otevřením Akreditivu může Banka využívat služeb jiných bank. Banka nenese odpovědnost za případné nesplnění instrukcí, popřípadě porušení zvyklostí nebo povinností těmito bankami. V případě, že Klient určí banku, jejíž služby mají být využity v souvislosti s otevřením Akreditivu, a využití služeb takové banky by nebylo účelné nebo by bylo v rozporu s obchodní politikou Banky, může Banka sama zvolit banku, jejíž služeb využije, a to i bez předchozího souhlasu Klienta.
3. **Změna Akreditivu.** Změna podmínek Akreditivu může být provedena pouze na základě Žádosti o změnu Akreditivu a se souhlasem Banky. Změna je vůči Beneficientovi a/nebo případně Potvrzující bance účinná až poté, co Beneficient a/nebo případná Potvrzující banka vyjádří se změnou svůj písemný souhlas. Zrušení Akreditivu představuje změnu Akreditivu se všemi důsledky.
4. **Akreditivní listina.** Banka je oprávněna použít při formulování Akreditivní listiny formulace obvyklé v bankovní praxi. Způsob zaslání Akreditivní listiny bude Klientem a Bankou sjednán v Příkaze k otevření Akreditivu.

ČLÁNEK III CENY

1. **Ceny.** Klient je povinen uhradit Bance veškeré Ceny podle platného Sazebníku Banky. Nestanoví-li Příkaz k otevření Akreditivu jinak, je Klient povinen uhradit všechny Ceny v měně Běžného účtu. Ceny jsou splatné ke dni provedení příslušné služby, za kterou jsou účtovány.
2. **Úhrada nákladů.** Klient je povinen Bance uhradit veškeré odůvodněné a přiměřené výdaje, které Bance vzniknou v souvislosti se závazkovým vztahem mezi Bankou a Klientem na základě této Smlouvy nebo Akreditivu, i veškeré výdaje, které souvisí s přípravou a vyhotovením smluvní dokumentace týkající se závazkového vztahu mezi Bankou a Klientem na základě této Smlouvy nebo Akreditivu, včetně jejích změn. Klient se zavazuje uhradit Bance také veškeré náklady jiných bank, které Banka využila za účelem provedení jeho instrukcí, a rovněž odškodnit Banku za veškeré náklady, závazky a odpovědnost způsobené aplikací jiných než českých zákonů, zvyklostí a uzancí, příslušností jiného než českého soudu, v důsledku čehož se zvětší rozsah závazků nebo výše nákladů Banky nad rámec závazků či nákladů obvyklých pro Akreditiv, které se řídí právním řádem České republiky a u kterých jsou spory rozhodované českými soudy.
1. **Ceny.** Nestanoví-li Příkaz k otevření Akreditivu jinak, je Klient povinen zaplatit všechny Ceny v měně Běžného účtu. Klient je povinen zaplatit Bance následující Ceny:
 - a) **Poplatek za otevření Akreditivu.** Klient se zavazuje uhradit Bance poplatek za otevření Akreditivu za první (i započaté) čtvrtletí platnosti Akreditivu ve výši % z částky Akreditivu, nejméně však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých), a za každý další (i započatý) měsíc platnosti Akreditivu ve výši % z částky Akreditivu, alespoň však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých). Poplatek za otevření Akreditivu je splatný ke dni otevření Akreditivu.
 - b) **Poplatek za kontrolu dokumentů a proplacení Akreditivu.** Klient se zavazuje uhradit Bance poplatek za každou jednotlivou kontrolu dokumentů a proplacení Akreditivu ve výši % z částky výplaty, nejméně však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých), je-li Akreditiv splatný na viděnou, a ve výši % z částky výplaty, nejméně však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých), je-li Akreditiv splatný s odloženou splatností. Poplatek za kontrolu dokumentů a proplacení Akreditivu je splatný ke dni výplaty Akreditivu.
 - c) **Poplatek za odloženou splatnost nebo akceptaci směnky.** Klient se zavazuje uhradit Bance poplatek za každou odloženou splatnost nebo akceptaci směnky v rámci Akreditivu ve výši % z částky výplaty za prvních devadesát (90), i započatých, dní odložené splatnosti, nejméně však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých), a % z částky výplaty, nejméně však CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých) za každých dalších započatých třicet (30) dní odložené splatnosti. Poplatek za odloženou splatnost nebo akceptaci směnky je splatný ke dni výplaty Akreditivu.
 - d) **Poplatek za změnu.** Za každou jednotlivou změnu Akreditivu se Klient zavazuje uhradit Bance poplatek ve výši , - (slovy:). Je-li předmětem změny navýšení Akreditivu a/nebo prodloužení platnosti Akreditivu, poplatek se navýší poměrně o částku vypočtenou v souladu s podmínkami účtování Poplatku za otevření Akreditivu, nejméně však o CZK 1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých). Poplatek za změnu je splatný ke dni vystavení změny Akreditivu.
 - e) **Riziková přírážka.** Klient se zavazuje zaplatit Bance rizikovou přírážku k poplatku za otevření Akreditivu a případnému poplatku za odloženou splatnost nebo akceptaci směnky ve výši % z částky Akreditivu a/nebo výplaty za první tři (3), i započaté, měsíce platnosti Akreditivu nebo devadesát (90) dní případně odložené splatnosti, nejméně však CZK

1.000,- (slovy: Jeden tisíc korun českých), a % z částky Akreditivu a/nebo výplaty za každý další započatý měsíc platnosti Akreditivu a/nebo třicet (30) dní případně odložené splatnosti, a to ke dni účtování poplatku za otevření Akreditivu a/nebo případného poplatku za odloženou splatnost nebo akceptaci směnky.

2. **Ostatní Ceny.** Klient je povinen uhradit Bance veškeré ostatní Ceny podle platného Sazebníku Banky.
3. **Úhrada nákladů.** Klient je povinen Bance uhradit veškeré odůvodněné a přiměřené výdaje, které Bance vzniknou v souvislosti se závazkovým vztahem mezi Bankou a Klientem na základě této Smlouvy nebo Akreditivu, i veškeré výdaje, které souvisí s přípravou a vyhotovením smluvní dokumentace týkající se závazkového vztahu mezi Bankou a Klientem na základě této Smlouvy nebo Akreditivu, včetně jejich změn. Klient se zavazuje uhradit Bance také veškeré náklady jiných bank, které Banka využila za účelem provedení jeho instrukcí, a rovněž odškodnit Banku za veškeré náklady, závazky a odpovědnost způsobené aplikací jiných než českých zákonů, zvyklostí a uzancí, příslušností jiného než českého soudu, v důsledku čehož se zvětší rozsah závazků nebo výše nákladů Banky nad rámec závazků či nákladů obvyklých pro Akreditivu, které se řídí právním řádem České republiky a u kterých jsou spory rozhodované českými soudy.

ČLÁNEK IV PLNĚNÍ Z AKREDITIVU

1. **Plnění z Akreditivu.** Banka poskytne Beneficientovi plnění z Akreditivu, splní-li Beneficient v době platnosti Akreditivu podmínky uvedené v Akreditivní listině.
2. **Splatnost Pohledávky Banky.** Pohledávka je splatná okamžitě po jejím vzniku.
3. **Započtení v den splatnosti, dostatek prostředků na Běžném účtu.** Klient a Banka se dohodli, že Klient splatí své závazky vůči Bance vzniklé plněním Banky z Akreditivu a veškeré ostatní závazky vůči Bance vzniklé na základě a v souvislosti s touto Smlouvou tak, že k datu jejich splatnosti Banka započte své splatné pohledávky vůči Klientovi proti peněžním prostředkům Klienta na Běžném účtu, přičemž pro tyto účely se přednostně použijí prostředky na Běžném účtu uvedeném v Příkazu k otevření Akreditivu. Pokud splatnost kterékoli pohledávky Banky nastane v den, který není Obchodním dnem, Banka provede započtení svých splatných pohledávek proti peněžním prostředkům na Běžném účtu v bezprostředně následující Obchodní den. Klient se zavazuje, že nejpozději v den splatnosti kterékoli pohledávky Banky zajistí na Běžném účtu dostatek peněžních prostředků k její úhradě. Pokud není na Běžném účtu dostatek peněžních prostředků k úhradě veškerých splatných závazků Klienta vůči Bance, budou peněžní prostředky na Běžném účtu započteny na placení splatných pohledávek Banky v tomto pořadí:
 - a) na úhradu smluvních pokut a úroků z prodlení,
 - b) na úhradu škod a nákladů vynaložených Bankou,
 - c) na úhradu Cen,
 - d) na úhradu úroků,
 - e) na úhradu Pohledávky,
 - f) na úhradu ostatních pohledávek.

Má-li Banka splatné pohledávky vůči Klientovi na základě více smluv upravujících otevírání akreditivů, je oprávněna použít peněžní prostředky na Běžném účtu k započtení svých splatných pohledávek vzniklých na základě a v souvislosti s kteroukoli smlouvou o otevírání akreditivů podle pořadí stanoveného Bankou. Banka je oprávněna zatížit Běžný účet i v případě nedostatku finančních prostředků na tomto účtu.

ČLÁNEK V ZAJIŠTĚNÍ AKREDITIVU

1. **Zajištění.** Jako Zajištění se sjednává:
 - zástavní právo pro Banku jako jediného zástavního věřitele k pohledávkám Klienta za Bankou z vkladů vedených pro Klienta Bankou na základě Smlouvy o zřízení zástavního práva k pohledávce z vkladu č.
 - za splacení (doplňte) % Pohledávky, bankou (doplňte obchodní firmu, sídlo, IČ) ve prospěch Banky nebo ve prospěch Klienta a ve prospěch Banky s podmínkami a obsahem pro Banku přijatelnými.
2. Klient se zavazuje poskytnout Zajištění v souladu se č. (dále jen „**Úvěrová smlouva**“) a udržovat je po celou dobu trvání právního vztahu založeného touto Smlouvou. Banka má právo čerpat úvěr podle Úvěrové smlouvy až do výše Pohledávky a použít prostředky takto čerpané k uhrazení Pohledávky, a to i v případě, že Klient nepožádal Banku o čerpání úvěru prostřednictvím žádosti o čerpání.

ČLÁNEK VI SANKCE

1. **Úrok z prodlení.** Sazba úroku z prodlení se sjednává ve výši Základní sazby pro komerční klienty plus 11 % per annum.
2. **Smluvní pokuty.** Banka je oprávněna v každém jednotlivém případě porušení nepeněžitěho závazku Klienta dle této Smlouvy uložit Klientovi smluvní pokutu ve výši 2 % z částky Akreditivu.

ČLÁNEK VII ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. **VOP.** Podpisem této Smlouvy Klient potvrzuje, že obdržel VOP, že se s nimi seznámil a souhlasí s jejich aplikací na touto Smlouvou zakládaný smluvní vztah.
2. **Změna Smlouvy.** Tuto Smlouvu lze měnit a doplňovat pouze písemným dodatkem.

3. **Změna v osobě.** Klient se zavazuje, že nepostoupí žádné ze svých práv či pohledávek, ani nepřevéde žádný ze svých závazků vzniklých na základě a v souvislosti s touto Smlouvou nebo jakýmkoli dalším ujednáním mezi Bankou a Klientem bez předchozího písemného souhlasu Banky. Klient bere na vědomí a souhlasí s tím, že Banka je oprávněna kterákoli svá práva a pohledávky vzniklé na základě a v souvislosti s touto Smlouvou nebo jakýmkoli dalším ujednáním mezi Bankou a Klientem kdykoli postoupit podle vlastního volného uvážení.
4. **Počet vyhotovení.** Tato Smlouva je podepsána ve dvou (2) vyhotoveních, z nichž Klient i Banka obdrží po jednom (1) vyhotovení.
5. **Korespondenční adresa Klienta a Banky.** Písemnosti budou zasílány Klientovi na adresu uvedenou v záhlaví této Smlouvy a Bance na adresu Česká spořitelna, (doplňte adresu obchodního místa Banky). Změna doručovací adresy musí být opačné straně oznámena písemně v dostatečném předstihu tak, aby zásilky mohly být adresátovi řádně doručovány; změna doručovací adresy se nepovažuje za změnu Smlouvy.
6. **Účinnost této Smlouvy.** Tato Smlouva nabývá platnosti a účinnosti okamžikem podpisu všech smluvních stran.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojily smluvní strany níže uvedeného dne své podpisy.

V(e) _____ dne _____

Česká spořitelna, a. s.:

podpis: _____ podpis: _____

titul, jméno, příjmení, funkce

titul, jméno, příjmení, funkce

V(e) _____ dne _____

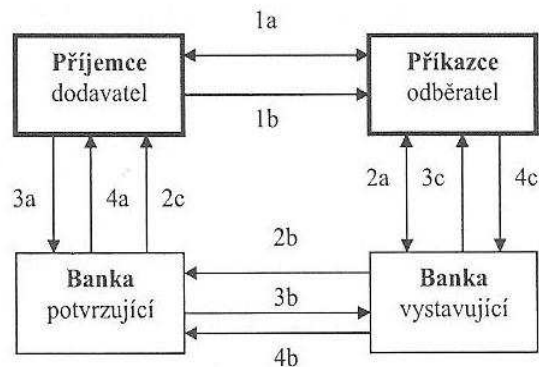
Doplňte obchodní firmu Klienta

podpis: _____ podpis: _____

titul, jméno, příjmení, funkce

titul, jméno, příjmení, funkce

Příloha XII. Schéma dokumentárního akreditivu

Legenda:

- 1a uzavření kontraktu mezi dodavatelem a odběratelem
- 2a žádost o otevření dokumentárního akreditivu a podpis smlouvy o jeho otevření včetně zajištění pohledávky ze strany vystavující banky, oznámení o otevření akreditivu
- 2b otevření akreditivu s instrukcí avizovat nebo potvrdit
- 2c avizování akreditivu nebo jeho potvrzení a následné oznámení příjemci
- 1b dodávka zboží
- 3a předání akreditivních dokumentů bance příjemce
- 4a platba nebo akcept směnky
- 3b kontrola akreditivních dokumentů a jejich zaslání bance příkazce
- 4b platba, resp. její krytí prostřednictvím nostro/loro účtů
- 3c kontrola akreditivních dokumentů a jejich předání příkazci
- 4c zatížení účtu příkazce

Zdroj: Máče M., Platební styk klasický a elektronický, 2006

Příloha XIII. Kupní smlouva

Kupní smlouva č. 28/2011

dle § 409 obchodního zákoníku, zákon č. 513/91 Sb.

1. Kupní strany

Dodavatel: (prodávající)

Firma: Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH
Sídlo firmy: Fürther Str. 246, D-90429 Nürnberg
IČ: 18671965
DIČ: D18671965
Bankovní spojení: Deutsche Postbank AG, Keßlerstr.1, 90329 Nürnberg
Číslo účtu:* DE45600141010280735
BIC/SWIFT: PBNKDEFF760
Zastoupení: Ing. Paul Müller

Odběratel: (kupující)

Firma: EG, s. r. o.
Sídlo firmy: Tomkova 713, 390 02 Tábor, Česká republika
IČ: 26102315
DIČ: CZ26102315
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., pobočka Tábor, Tř. 9. května 518, 390 02 Tábor
Číslo účtu:* CZ150200001947021078725
BIC/SWIFT: GIBACZPX
Zastoupení: Ing. Pavel Novák

* ve formátu IBAN

2. Povinnosti smluvních stran

Povinnosti dodavatele

- dodat výrobky v takových podmínkách, které jsou uvedeny v kupní smlouvě;
- kupujícímu zboží předat v čase a místě dohodnutém v kupní smlouvě;
- výrobky předat zabalené do ochranné fólie a papírové krabice, aby jej mohl kupující převzít;
- informovat kupujícího minimálně 1 den předem o dodání;
- uhradit veškeré výlohy související s dodáním výrobků do expedičního skladu v České republice.

Povinnosti odběratele

- odebrat výrobky ve stanoveném čase a místě;
- výrobky převzít do skladu s potvrzením o neporušenosti obalu;
- uhradit kupní cenu sjednanou v kupní smlouvě.

3. Předmět kupní smlouvy

Druh zboží: lednice americká Electrolux ENL 60710 S
Počet kusů: 150

4. Kupní cena

Měna: EUR
Cena za kus: 1 200
Cena celkem: 180 000

5. Doba plnění

Prodávající se zavazuje výrobek dodat počátkem měsíce dubna 2011 (tedy v době od 1. do 10. dubna 2011).

6. Dodací podmínky

Silniční dopravou přepraví prodávající své výrobky do expedičního skladu České spořitelny, a. s. Incoterms, doložka DDP.

7. Platební podmínky

Platba proběhne následujícím způsobem:

Německá firma Electrolux Hausgeräte Vertriebs GmbH nechá u své banky (Deutsche Postbank AG) vystavit nejpozději do 4.2.2011 akontační záruku ve prospěch firmy EG, s. r. o.

Internetový obchod EG, s. r. o. uhradí akontaci ve výši 15 % sjednané kupní ceny (ve výši 27 000 EUR) nejpozději do 17.3.2011. Firma EG, s. r. o. zaplatí 70 % smluvní ceny dokumentárním inkasem do deseti dnů po obdržení avíza o příchodu dokumentárního inkasa. Internetový obchod EG, s. r. o. má právo před zaplacením inkasa si prohlédnout dodané výrobky (jak po kvantitativní i kvalitativní stránce).

Firma EG, s. r. o. zaplatí hladkým platem zbývajících 15 % sjednané ceny (ve výši 27 000 EUR) nejpozději do 6 týdnů po obdržení výrobků.

8. Smluvní pokuta

Pokud bude promeškána lhůta sjednaná v kupní smlouvě vinou prodávajícího, má právo kupující na úhradu vzniklé škody a pokutu ve výši 0,05 % z celkové sumy za každý promeškaný den, maximálně však do 15 % z celkové částky. Kupující má právo ihned od této smlouvy odstoupit, pokud neobdrží výrobky počátkem měsíce dubna (tedy od 1. do 10. dubna 2011).

9. Pojištění

Po vzájemném ujednání se oba partneři shodují, že výrobky při přepravě je povinen pojistit prodávající.

10. Balení zboží

Výrobky musí být zabaleny do takového obalu, který je vhodný pro tento druh transportu (silniční doprava), abychom tak předešli možnosti jeho poškození či zničení.

Obal spotřebičů obstarává prodávající, který rovněž zodpovídá za porušení či poničení výrobků během transportu.

Pokud dojde během transportu k poškození, má právo kupující nárok na přiměřenou slevu z ceny nebo výměnu vadného kusu za nový, a to nejdéle do 14 dnů od nahlášení škody.

11. Závěrečná ustanovení

Toto ujednání lze změnit či doplnit pouze na základě oboustranného souhlasu smluvních partnerů. A to pouze v písemné formě pomocí dodatků, které budou rovněž podepsány jak kupujícím, tak i prodávajícím.

Tato smlouva je vypracována ve dvou stejných exemplářích, jež jsou zároveň originály.

Eventuální nesrovnalosti a spory se budou řídit právním řádem České republiky. Výrok soudu bude pro obě strany závazný, jakmile vstoupí v platnost.

Prodávající i kupující deklarují svými podpisy, že si tuto smlouvu pečlivě přečetli a s jejím obsahem souhlasí. Rovněž potvrzují, že podepisování kontraktu proběhlo za základě jejich svobodné vůle, nikoliv v tísní či za jiných nepříznivých podmínek.

Po podepsání kupujícího i prodávajícího se stává tato smlouva platná a nabývá účinnosti. Po splnění veškerých podmínek zaniká.

V Táboře dne 1.2.2011

.....
Prodávající

.....
Kupující

Tato kupní smlouva je vypracována dle § 409 obchodního zákoníku, zákon č. 513/91 Sb.
a s vzory vnitropodnikových smluv.